

LT

Mūsų veikla 2022 m.

Europos Audito Rūmų
metinė veiklos ataskaita

EUROPOS
AUDITO
RŪMAI

EUROPOS AUDITO RŪMAI
12, rue Alcide de Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Tel. +352 4398-1
Užklauso: eca.europa.eu/Lt/Pages/ContactForm.aspx
Interneto svetainė: eca.europa.eu
Tviteris: @EUAuditors

Daugiau informacijos apie Europos Sąjungą pateikiama internete (<http://europa.eu>).

Liuksemburgas: Europos Sąjungos leidinių biuras, 2023

Print	ISBN 978-92-847-9839-1	ISSN 1831-1296	doi:10.2865/217448	QJ-AA-23-001-LT-C
PDF	ISBN 978-92-847-9795-0	ISSN 2315-3997	doi:10.2865/786258	QJ-AA-23-001-LT-N
HTML	ISBN 978-92-847-9814-8	ISSN 2315-3997	doi:10.2865/57319	QJ-AA-23-001-LT-Q

Mūsu veikla 2022 m.

Europos Audito Rūmų
metinė veiklos ataskaita

Turinys

Europos Audito Rūmai	5
Pirmininko pratarmė	6
2022 m. apžvalga	8
Mūsų veikla	9
Mūsų 2021–2025 m. strategija	9
ES veiklos ir veiksmų tvarkingumo auditas	10
Darbo programa	11
Audito darbas vietoje	12
Mūsų ataskaitos	14
Audito Rūmų žurnalas	30
Konferencijos ir internetiniai seminarai	31
Skaitmeninė audito transformacija	32
Tarpinstituciniai ryšiai	34
Bendradarbiavimas su kitomis aukščiausiosiomis audito institucijomis	38
Mūsų vadovybė	41
Nariai	41
Audito kolegijos ir komitetai	44
Veiksmingumo vertinimas	45
Mūsų darbuotojai	52
Darbuotojų pasiskirstymas	52
Įdarbinimas	52
Amžiaus profilis	53
Vienodos galimybės	54
Etika	56

Parama auditui	57
Audito metodika	57
Profesinis mokymas	57
Vertimas	59
Kibernetinis saugumas	59
Pastatai	60
Aplinkosaugos vadyba	61
Mūsų atskaitomybė	63
Finansinė informacija	63
Vidaus ir išorės auditas	65

Europos Audito Rūmai

Kas mes esame

- Europos Sąjungos išorės auditorius;
- įsteigti 1975 m. Briuselio sutartimi, o darbą pradėjome 1977 m. spalio mėn;
- Europos institucija nuo 1993 m. pagal Maastrichto sutartį;
- mūsų būstinė yra Liuksemburge;
- kolegialus 27 narių organas, turime po vieną narį iš kiekvienos ES valstybės narės, kurį skiria Taryba, pasikonsultavusi su Europos Parlamentu;
- pas mus dirba apie 950 visų ES pilietybių darbuotojų.

Ką mes veikiame

- užtikriname, kad ES tinkamai tvarkytų finansų apskaitą, teisingai taikytų savo finansines taisykles ir kad ES politika ir programomis būtų užtikrintas numatytų tikslų pasiekimas ir racionalus lėšų panaudojimas;
- padedame gerinti ES finansų valdymą ir skatiname atskaitomybę ir skaidrumą;
- įspėjame apie rizikos rūšis, teikiame patikinimą, nurodome trūkumus ir sėkmės pavyzdžius ir teikiame rekomendacijas ES politikos formuotojams ir teisės aktų leidėjams;
- savo pastabas ir rekomendacijas teikiame Europos Parlamentui, Tarybai, nacionalinėms vyriausybėms ir parlamentams, taip pat plačiajai visuomenei.

Pirmininko pratarmė

Gerbiamas (-a) skaitytojau (-a),

2022 m. Europos Sąjunga ir jos valstybės narės, vis dar esančios akistatoje su COVID-19 pandemijos ir sparčios klimato kaitos padariniais, susidūrė su dar viena krize, t. y. didžiule energetikos, saugumo ir migracijos krize, kurią sukėlė Rusijos agresijos karas prieš Ukrainą. Visi šie įvykiai turi reikšmingą poveikį ES piliečiams, Europos Sąjungos ekonomikai ir jos santykiams pasaulyje.

Šiuo išbandymų metu ES teikia precedento neturinčio masto finansinę pagalbą. 2021–27 m. laikotarpiu ES galės išleisti 1,8 trilijono eurų. Tai apima apie 0,8 trilijono eurų lėšų pagal Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonę „Next Generation EU“ (NGEU).

Kaip išorės auditoriai, teikiame nešališką ES politikos sričių ir programų bei finansinio ES lėšų valdymo kokybės visoje Sąjungoje ir už jos ribų vertinimą. Tikriname, ar ES išlaidos atitinka taisykles ir ar ES politika ir programomis užtikrinamas racionalus lėšų panaudojimas. Mūsų 2021–2025 m. strategija orientuota į mūsų pastangas ateinančiais metais atlikti ES finansų auditą ir būtinus mūsų organizacijos pakeitimus, veiksmingai ir efektyviai naudojantis savo ištekliais.

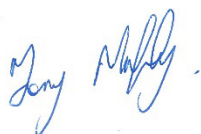
Šioje veiklos ataskaitoje apžvelgiamas mūsų darbas ir leidiniai 2022 m., kurie buvo antrieji mūsų naujosios strategijos įgyvendinimo metai. Be to, joje pateikiama informacija apie mūsų vadovybę, darbuotojus, paramą auditui ir finansus.

2022 m., laikydamiesi oficialių terminų, paskelbėme visas savo metines ataskaitas. Taip pat paskelbėme 29 specialiąsias ataskaitas ir apžvalgas. Taip pat paskelbėme 8 nuomones dėl naujų Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, plano „REPowerEU“ finansavimo, diversifikuotos finansavimo strategijos kaip bendrojo skolinimosi metodo ir, be kita ko, Socialinio klimato fondo įsteigimo.

Toliau solidarizuojamės su Ukraina ir griežtai smerkiame Rusijos invaziją į Ukrainą. ES turi ir toliau rodyti solidarumą ir vienybę. Kaip nepriklausomas ES išorės auditorius, darysime viską, ką galime, kad toliau atliktume savo vaidmenį.

ES piliečiai ir mūsų instituciniai suinteresuotieji subjektai bei partneriai tiek ES, tiek valstybių narių lygmeniu gali mumis pasikliauti – teiksime jiems nepriklausomas, objektyvias ataskaitas dėl pagrindinių ES ateities klausimų, pabrėždami tai, kas veikia gerai, atkreipdami dėmesį į tai, kas neveikia, ir rekomenduodami pokyčius.

Tikimės, kad šių metų veiklos ataskaitoje pateikta informacija jums bus naudinga.

Tony Murphy
Pirmininkas

2022 m. apžvalga

Didelė pažanga
įgyvendinant mūsų
2021–2025 m.
strategiją

29

ataskaitos, iš kurių
trys – su COVID-19 ir
viena – su NGEU
susijusiais klausimais

Palanki nuomonė dėl
sąskaitų ir pajamų

Neigiama nuomonė
dėl išlaidų

Padidėjęs įvertintas
klaidų lygis:

3 %

Palanki pirma
nuomonė dėl
Ekonomikos gaivinimo
ir atsparumo didinimo
priemonės rėmimo
išlaidų

Reikšmingai padidėjęs
nušvietimas žiniasklaidoje

130 000

straipsnių internete ir
įrašų socialiniuose
tinkluose

437

apsilankymai EP,
Taryboje,
nacionaliniuose
(regioniniuose)
parlamentuose ir
valstybių narių
vyriausybėse

82 %

respondentų
mano, kad mūsų
ataskaitos yra
naudingos

Pirma tvarumo
ataskaita

Mūsų veikla

Mūsų 2021–2025 m. strategija

Daugelį metų naudojamės **daugiametėmis strategijomis**, kad nubrėztume savo audito darbo kryptį, skatintume organizacinius pokyčius, skirtus nuolatiniam tobulinimui užtikrinti, ir toliau pirmautume viešojo sektoriaus audito srityje.

*2022 m.: strategijos
įgyvendinimas – didelė pažanga*

2022 m. pabaigoje užbaigėme antruosius savo **2022–2025 m. strategijos** metus. Mūsų šio penkerių metų laikotarpio **strateginiai tikslai** – pagerinti su visų rūšių ES veiksmams susijusią atskaitomybę, skaidrumą ir audito tvarką, atlikti auditus tose srityse, kuriose galime sukurti didžiausią pridėtinę vertę, ir suteikti tvirtą audito patikinimą sudėtingoje ir kintančioje aplinkoje.

Siekdami praktiškai įgyvendinti savo strategiją, susitarėme dėl kiekvieno tikslo ir siekio **įgyvendinimo priemonių**, nustatytų atsakomybės sričių ir terminų. Šiais metais toliau darėme **didelę pažangą** vykdydami keletą veiksmų, visų pirma:

- atrinkome audito užduotis, kurios tinkamai apimtų strategines sritis;
- pradėjome kelis su Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemone (EGADP) susijusius auditus ir paskelbėme savo pirmąją audito nuomonę dėl EGADP išlaidų, laikydamiesi savo strateginio metodo dėl iniciatyvos „Next Generation EU“ (NGEU);
- patobulinime savo žinių valdymo sistemą;
- parengėme strateginius audito metodus sukčiavimo ir teisinės valstybės srityje;
- atlikome pasirinktų užduočių našumo analizę, kad nustatytume tobulintinas sritis;
- parengėme savo bendradarbiavimo su kolegomis veiksmų planą.

ES veiklos ir veiksmų tvarkingumo auditas

Veiklos, finansiniai ir atitikties auditas

Mums atlikus auditus, ES piliečiams ir politikos formuotojams teikiamos nepriklausomos ir objektyvios ataskaitos svarbiausiais ES ateities klausimais, kuriose pabrėžiama tai, kas veikia gerai, atkreipiant dėmesį į tai, kas neveikia ir rekomenduojant pokyčius.

Mūsų **veiklos auditais** tikrinamas ES politikos sričių ir programų ekonomiškumas, efektyvumas ir veiksmingumas. Juose daugiausia dėmesio skiriama temoms, atspindinčioms problemas, su kuriomis susiduria ES, pavyzdžiui:

- klimato kaita, aplinka ir gamtos ištekliai;
- Sąjungos ekonominis konkurencingumas;
- atsparumas Sąjungos saugumui kylančioms grėsmėms ir pagarba Europos laisvės, demokratijos ir teisinės valstybės vertybėms;
- Sąjungos fiskalinė politika ir viešieji finansai.

Šiais auditais siekiama ES padėti geriau įgyvendinti savo politikos tikslus.

Mūsų **finansiniai ir atitikties auditas** apima ES biudžetą, Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę ir Europos plėtros fondų (EPF) biudžetus. Teikiame savo metinių finansinių ataskaitų patikimumo bei jose atspindimų operacijų teisėtumo ir tvarkingumo **patikinimo pareiškimą**.

Taip pat galime atlikti pasirinktus atitikties auditus, kad patikrintume ES biudžeto apskaitos ir finansų valdymo padėtį arba įvertintume, ar valdymo ir kontrolės sistemos, skirtos ES lėšoms rinkti ir naudoti, atitinka taikytinas ES ir nacionalines taisykles.

Galiausiai mes esame didelio ES agentūrų, decentralizuotų įstaigų, bendrųjų įmonių ir Europos mokyklų skaičiaus išorės auditorius.

Visus savo auditus atliekame vadovaudamiesi **tarptautiniu mastu pripažintais viešojo sektoriaus audito standartais**.

Darbo programa

Mūsų 2023 ir vėlesnių metų darbo programa

Mūsų 2022 m. lapkričio mėn. paskelbtoje **2023 ir vėlesnių metų darbo programoje** pabrėžiami ateinančių metų audito prioritetai ir pateikiama išsami informacija apie **82 specialiąsias ataskaitas ir apžvalgas**, kurias ketiname paskelbti 2023 m. ir vėliau. Ji yra griežtai suderinta su mūsų 2021–2025 m. strategijoje nustatytais prioritetiniais sritimis.

Srityje „Klimato kaita, aplinka ir gamtos išteklių“ planuojame atlikti 21 auditą įvairiomis temomis, įskaitant energetinį saugumą, taršą, su klimatu susijusius veiksmus ir tvarią maisto gamybą.

Srityje „Atsparumas grėsmėms Sąjungos saugumui ir pagarba Europos laisvės, demokratijos ir teisinės valstybės vertybėms“ turime 14 uždavinių tokiose srityse kaip neįgalųjų lygybė, teisinė valstybė, karinis mobilumas ir pagalba pabėgėliams.

Srityje „Sąjungos ekonomikos konkurencingumas“ planuojame paskelbti 12 ataskaitų, be kita ko, apimančių mokyklų skaitmeninimą, vandenilio transportą ir dirbtinį intelektą.

Srityje „Sąjungos fiskalinė politika ir viešieji finansai“ planuojame atlikti septynias užduotis, pavyzdžiui, ES bankų priežiūros, tiesioginių užsienio investicijų ir ES lėšų susigrąžinimo.

Ekonomikos gaivinimo priemonė, iniciatyva „Next Generation EU“ (NGEU), pagal kurią numatoma per trumpą laiką išleisti iki 0,8 trilijono eurų – taip pat yra vienas iš mūsų darbotvarkės prioritetų. Planuojame paskelbti 12 audito ataskaitų, kuriose tikrinama NGEU, daugiausia apimančių Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę.

Savo audito darbo programą rengiame **nepriklausomai**, bet ne atskirai nuo kitų institucijų. Palaikome ryšius su savo instituciniais suinteresuotaisiais subjektais, visų pirma su **Europos Parlamentu**. Parlamento komitetai pateikė **131 audito pasiūlymą** dėl 2023 m. ir vėlesnių metų darbo programos. Maždaug du trečdaliai šių pasiūlymų visiškai arba iš dalies įtraukti į vykdomą ar būsimą darbą, arba jau aptarti mūsų neseniai paskelbtose ataskaitose. Taip pat gavome aštuonias papildomas audito idėjas, kurias pateikė devynios **valstybių narių nuolatinės atstovybės**. Mūsų bendradarbiavimas taip pat vyksta už ES institucijų ribų. 2022 m. taip pat gavome 29 audito pasiūlymus iš šešių nacionalinių parlamentų, kurie susiję su dabartiniais iššūkiais, su kuriais susiduria ES ir jos valstybės narės.

Audito darbas vietoje

Didžiąją savo audito darbo dalį atliekame savo patalpose Liuksemburge. Mūsų auditoriai taip pat nemažai vizitų vykdo į **Europos Komisiją**, mūsų pagrindinį audituojamą subjektą, ir į kitas ES institucijas bei agentūras ir įstaigas, valstybių narių nacionalines, regionines ir vietos institucijas, ES delegacijas ES nepriklausančiose šalyse ir tarptautines organizacijas, kurios tvarko ES lėšas.

ES lėšų gavėjus aplankome **ES viduje ir už jos ribų**. Šių patikrų metu laikomės audito sekos ir gauname tiesioginių audito įrodymų iš subjektų, susijusių su ES politikos sričių ir programų valdymu, ES lėšų surinkimu ir mokėjimu, taip pat iš paramos gavėjų. 2022 m., sušvelnėjus COVID apribojimams, gerokai padidinome patikras vietoje, tačiau kai kurias iš šių patikrų atlikome virtualiai. Ateityje stengsimės sėkmingai pritaikyti pandemijos metų patirtį ir didinti mūsų vizitų vietoje pridėtinę vertę ir efektyvumą, juos derindami su virtualiu darbu.

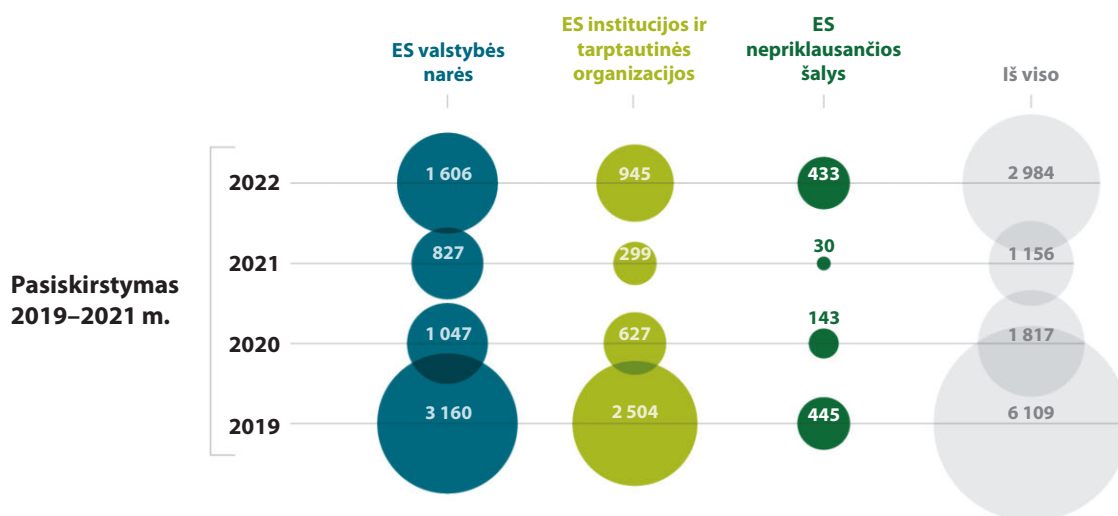

Patikros vietoje

Dažniausiai mūsų **audito grupes** sudaro du arba trys auditoriai, o audito vizitai paprastai trunka nuo kelių dienų iki kelių savaitių. Mūsų **patikros vietoje** ES įprastai koordinuojamos bendradarbiaujant su atitinkamų valstybių narių aukščiausiosiomis audito institucijomis (AAI).

2022 m., palyginti su ankstesniais dvejais metais, kai vis dar buvo taikomi su COVID susiję kelionių ir visuomenės sveikatos apribojimai, padidinome savo vizitų vietoje skaičių. Iš viso praleidome **2 039 dienas valstybėse narėse ir už ES ribų**, palyginti su 857 dienomis 2021 m., 1 190 dienų 2020 m. ir 3 605 dienomis 2019 m. Mūsų auditoriai pat praleido **945 dienas ES institucijose**, decentralizuotose agentūrose ir įstaigose visoje ES, bendrosiose įmonėse, tarptautinėse organizacijose, tokiose kaip Jungtinės Tautos ar Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija (EBPO), ir privačiose audito įmonėse. 2021, 2020 ir 2019 m. skaičiai atitinkamai buvo 299, 627 ir 2 504 dienos.

Taip pat dažniau naudojome **nuotolinį auditą** ir įrodymų rinkimą elektroniniu būdu. Naudojomės **vaizdo konferencijų** priemonėmis ir **kitomis informacinėmis technologijomis**, pavyzdžiui, saugaus dalijimosi duomenimis ir dokumentais technologija, kad palaikytume ryšius su savo audituojamais subjektais.

Mūsų ataskaitos

Mūsų audito ataskaitos, apžvalgos ir nuomonės yra labai svarbi **ES atskaitomybės grandinės** sudėtinė dalis. Jos padeda Europos Parlamentui ir Tarybai stebėti ir tikrinti, kaip siekiama ES politikos tikslų, ir reikalauti atskaitomybės – visų pirma per metinę biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą – iš tų, kurie yra atsakingi už ES biudžeto valdymą.

Specialiosios ataskaitos ir apžvalgos

2022 m. **paskelbėme 29 specialiąsias ataskaitas ir apžvalgas**, kuriose nagrinėjama daug iššūkių, su kuriais ES susiduria **įvairiose ES išlaidų ir politikos srityse**. Šios sritys, be kita ko, – klimato politikos veiksmai, energijos vartojimo efektyvumas, 5G tinklai, kibernetinis saugumas, su BŽŪP susijęs sukčiavimas ir teisinė valstybė. Trys ataskaitos buvo susijusios su COVID-19 – viena su laisvu judėjimu ES pandemijos metu, kita – su ES institucijų atsparumu ir kitais vakcinų viešaisiais pirkimais. Taip pat baigėme rengti savo pirmąją specialiąją ataskaitą dėl ekonomikos gaivinimo iniciatyvos „Next Generation EU“ – Komisijos atlikto nacionalinių ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų vertinimo.

Savo **specialiosiose ataskaitose** tikriname, ar buvo pasiekti atrinktų ES politikos sričių ir programų tikslai, ar buvo veiksmingai ir efektyviai pasiekta rezultatų ir ar ES veiksmais buvo sukurta **pridėtinė vertė**, t. y. jais pasiekta daugiau, nei būtų pasiekta tik veiksmais nacionaliniu lygmeniu. Šiose ataskaitose taip pat teikiame **rekomendacijas**, nustatydami būdus, kaip būtų galima sutaupyti lėšų, geriau dirbti, išvengti išsekimo ar efektyviau pasiekti numatytų politikos tikslų.

Mūsų **apžvalgų** tikslas – pateikti padėties aprašymus ir analizę, dažnai iš kompleksinės perspektyvos ir remiantis ankstesniu audito darbu ar kita viešai prieinama informacija. Taip pat galime jomis naudotis, kad pateiktume sričių ar klausimų, kurių dar neauditavome, analizę arba nustatyti faktus konkrečiomis temomis ar problemomis. Priešingai nei auditai, jomis nesprenžiami vertinimo klausimai ir nesuteikiamas patikrinimas.

Tolesniuose puslapiuose pateikiama žvalgų apie mūsų darbą ir **nuo 2022 m. paskelbtų specialiujų ataskaitų**, apimančių įvairias politikos sritis, pavyzdžių.

Tvarus gamtos išteklių naudojimas

Specialioji ataskaita 19/2022 „COVID-19 vakcinų pirkimas Europos Sąjungoje. Po pradinių problemų parūpinta pakankamai dozių, tačiau proceso veiksmingumas nepakankamai įvertintas“

ES, reaguodama į COVID-19 pandemiją, jau pandemijos pradžioje vakcinas laikė prioritetu ir pradėjo orientuotis į saugios ir efektyvios vakcinų kūrimą, siekdama įveikti sveikatos krizę. Ji ėmėsi priemonių, kad padėtų sutrumpinti vakcinų kūrimo laiką nuo 10–15 metų iki 12–24 mėnesių. Iki 2021 m. lapkričio mėn. Komisija valstybių narių vardu buvo pasirašiusi 71 milijardo eurų vertės sutarčių, pagal kurias turėjo būti nupirkta iki 4,6 milijardo COVID-19 vakcinų dozių. Dauguma šių sutarčių yra išankstinės pirkimo sutartys, pagal kurias Komisija vakcinų kūrimo rizika dalijasi su vakcinų gamintojais ir remia didelio masto gamybos pajėgumų rengimą, atlikdama išankstinius mokėjimus iš ES biudžeto. Pirmąjį 2021 m. pusmetį ES susidūrė su tam tikru tiekimo sumažėjimu, tačiau iki tų metų pabaigos ES valstybėms narėms buvo pristatyta beveik 952 milijonai vakcinų dozių, o 80 % suaugusių ES gyventojų buvo visiškai paskiepyti.

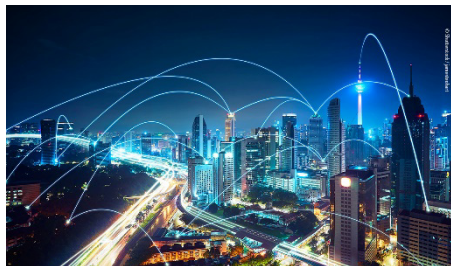
Vertinome, ar Komisija ir valstybės narės iki 2021 m. pabaigos COVID-19 vakcinas pirkė veiksmingai.

Nustatėme, kad ES sukūrė specialiai pritaikytą centralizuotą vakcinų pirkimo sistemą, kuri padėjo sukurti pradinį potencialių vakcinų krepšelį, apimantį įvairias įmones ir technologijas, tačiau viešuosius pirkimus ji pradėjo vėliau nei JK ir JAV. Taip pat nustatėme, kad derybos vyko pagal ES finansiniame reglamente nustatytą viešųjų pirkimų procedūrą, o proceso esmė buvo preliminarios derybos, vykusios prieš išsiunčiant kvietimą dalyvauti konkurse. Negavome jokios informacijos apie preliminaras derybas dėl didžiausios ES sutarties, kurias tiesiogiai vykdė Europos Komisijos pirmininkė. Laikui bėgant sutarčių sąlygos keitėsi. 2021 m. pasirašytose sutartyse numatytos griežtesnės nuostatos dėl pagrindinių klausimų, pavyzdžiui, tiekimo grafikų ir gamybos vietos, palyginti su 2020 m. pasirašytomis sutartimis. Tačiau Komisija turėjo ribotų svirtų tiekimo problemoms įveikti. Kai 2021 m. pirmąjį pusmetį ES susidūrė su dideliu tiekimo trūkumu, tapo aišku, kad į daugumą sutarčių nebuvo įtrauktos konkrečios nuostatos, skirtos tiekimo sutrikimams spręsti. Be to, nustatėme, kad Komisija dar neatliko savo viešųjų pirkimų proceso patikrinimo ar lyginamosios analizės, siekdama pasisemti patirties, kad ateityje būtų galima ją patobulinti.

Rekomenduojame, kad Komisija parengtų pandeminių viešųjų pirkimų gaires ir (arba) įgytos patirties dokumentus būsimoms derybų grupėms; atliktų ES viešųjų pirkimų metodo rizikos vertinimą ir pasiūlytų tinkamas priemones; vykdytų pratybas, kad būtų ištestuotos visos jos atnaujintos pandeminės viešųjų pirkimų sistemos dalys, įskaitant informacijos ir žvalgybos duomenų rinkimą, kad būtų nustatyti trūkumai ir tobulintinos sritys, ir paskelbti rezultatai.

Investicijos sanglaudai, augimui ir įtraukčiai

Specialioji ataskaita 03/2022 „5G diegimas Europos Sąjungoje. Vėlavimas diegti tinklus, kurių saugumo klausimai vis dar neišspręsti„

Penktosios kartos telekomunikacijų sistemos, arba 5G, yra naujas pasaulinis belaidis standartas, kuriuo siūlomas daug didesnis duomenų pajėgumas ir perdavimo greitis. 5G paslaugos yra labai svarbios įvairioms naujoviškoms programoms, kurios gali pakeisti daugelį mūsų ekonomikos sektorių ir pagerinti piliečių kasdienį gyvenimą. Todėl 5G yra strategiškai svarbus visai bendrajai rinkai. 2016 m. 5G ryšio veiksmų plane Komisija pateikė tikslą iki 2025 m. užtikrinti nenutrūkstamą 5G ryšį miestų teritorijose ir pagrindiniuose transporto keliuose. 2021 m. kovo mėn. ji išplėtė tikslą iki 2030 m. užtikrinti 5G ryšį visose apgyvendintose vietovėse. Nors 5G ryšys gali atverti daug augimo galimybių, jis susijęs su tam tikra rizika. Dėl tarpvalstybinio susijusių grėsmių pobūdžio bet koks didelis pažeidžiamumas arba kibernetinio saugumo incidentai vienoje valstybėje narėje paveiktų visą ES. Visoje ES bendros 5G diegimo išlaidos galėtų siekti 400 milijardų eurų. 2014–2020 m. laikotarpiu 5G projektams ES skyrė daugiau kaip 4 milijardus eurų.

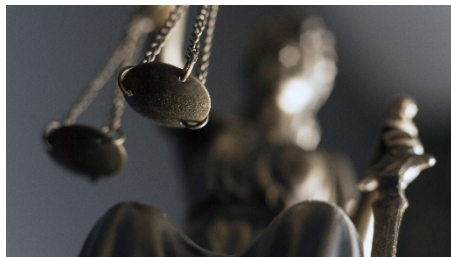
Vertinome, ar Komisija veiksmingai rėmė valstybes nares siekiant ES tikslų, susijusių su jų 5G tinklų diegimu, ir suderintai sprendžiant 5G saugumo problemas.

Nustatėme, kad valstybėse narėse vėluojama diegti 5G tinklus. Iki 2020 m. pabaigos 23 valstybės narės pradėjo teikti komercines 5G paslaugas ir pasiekė tarpinį tikslą, kad bent viename dideliame mieste būtų galima naudotis 5G ryšiu. Tačiau ne visos valstybės narės savo nacionalinėse 5G strategijose arba plačiajuosčio ryšio planuose atsižvelgia į ES 2025 ir 2030 m. tikslus. Dėl to, kad valstybės narės vėluoja diegti 5G ryšį, iškyla rizika, kad nebus pasiekti ES tikslai. Komisija teikė valstybėms narėms paramą, skirtą 2016 m. 5G veiksmų planui įgyvendinti, pasitelkdama įpareigojančių ir privalomos teisinės galios neturinčių teisės aktų iniciatyvas, gaires ir su 5G susijusių mokslinių tyrimų finansavimą. Tačiau Komisija aiškiai neapibrėžė numatomos 5G paslaugų kokybės. Taip pat nustatėme, kad ES 5G kibernetinio saugumo priemonių rinkinyje nurodytas galimas bendras priemonių rinkinys pagrindinėms 5G tinklo saugumo grėsmėms šalinti. Tačiau, kadangi nėra viena iš pasiūlytų priemonių nėra teisiškai privaloma, Komisija neturi įgaliojimų užtikrinti jų vykdymo. Todėl išlieka rizika, jog pats priemonių rinkinys negali užtikrinti, kad valstybės narės tinklo saugumo aspektus nagrinėtų suderintai.

Rekomenduojame, kad Komisija skatintų tolygų ir savalaikį 5G tinklų diegimą ES; skatintų koordinuotą valstybių narių požiūrį į 5G saugumą; stebėtų valstybių narių požiūrį į 5G saugumą ir vertintų skirtumų poveikį veiksmingam bendrosios rinkos veikimui.

Išorės veiksmai, saugumas ir teisingumas

Specialioji ataskaita 01/2022 „ES parama teisei valstybei Vakarų Balkanuose: nepaisant pastangų, esminės problemos neišspręstos“

Europos Taryba teisinės valstybės principą apibrėžė kaip daugialypę sąvoką, pagal kurią, be kita ko, visi valdžios įgaliojimai įgyvendinami neviršijant įstatymu nustatytų ribų, paisant demokratijos ir pagrindinių teisių vertybių ir kontroliuojant nepriklausomiems ir nešališkiems teismams. ES priėmė šią apibrėžtį ir įtvirtino teisinės valstybės principą Europos Sąjungos sutarties (SESV) 2 straipsnyje kaip vieną iš valstybių narių bendrų vertybių. Tai yra pagrindinis ES užsienio politikos principas. Be to, tai yra esminė ir būtina ES narystės sąlyga. Šešios Vakarų Balkanų šalys yra kandidatės (Albanija, Juodkalnija, Šiaurės Makedonija ir Serbija) arba potencialios kandidatės (Bosnija ir Hercegovina, Kosovas¹) tapti ES narėmis. Jos gauna finansavimą iš kelių šaltinių, tačiau ES regione yra didžiausia paramos teikėja. ES finansinė parama šioms šalims daugiausia teikiama pagal Pasirengimo narystei paramos priemonę (audito metu – PNPP II). Teisinė valstybė buvo vienas iš devynių PNPP II prioritetinių sektorių. Jis buvo remiamas iš tam skirtų biudžeto asignavimų, kurie 2014–2020 m. laikotarpiu siekė 700 milijonų eurų.

Vertinome, ar ES parama teisei valstybei Vakarų Balkanuose 2014–2020 m. laikotarpiu buvo veiksminga.

Nustatėme, kad, nors ES savo veiksmais prisidėjo prie reformų techninėse ir veiklos srityse, pavyzdžiui, gerinant teisminių institucijų efektyvumą ir rengiant atitinkamus teisės aktus, jų bendras poveikis esminėms teisinės valstybės reformoms šiame regione buvo nedidelis. Viena pagrindinių to priežasčių – nepakankama vidaus politinė valia vykdyti būtinas reformas. Taip pat nustatėme, kad ES parama pilietinės visuomenės veiksams, susijusiems su teisine valstybe, šalies viduje yra nepakankama šio sektoriaus poreikiams patenkinti ir jos poveikis nėra atidžiai stebimas. Žodžio laisvė yra ta sritis, kurioje padaryta mažiausia pažanga visose šešiose šalyse. Kai kuriose iš jų viešoji parama reformoms, kurios būtinos stojimui į ES, mažėja. Be to, nustatėme, kad PNPP II trūksta griežtų sąlygų nuostatų, pagal kurias stringančios teisinės valstybės reformos būtų tiesiogiai susietos su kitų sektorių finansavimo ribojimu.

Rekomenduojame, kad Komisija ir Europos išorės veiksmy tarnyba (EIVT) sustiprintų mechanizmą teisinės valstybės reformoms skatinti plėtros procese, teiktų intensyvesnę paramą pilietinei visuomenei, dalyvaujančiai vykdant teisinės valstybės reformas ir užtikrinant žiniasklaidos nepriklausomumą, sustiprintų paramos sąlygų taikymą PNPP III ir ataskaitų apie projektus teikimą bei stebėseną.

¹ Šis pavadinimas nekeičia pozicijų dėl statuso ir atitinka Saugumo Tarybos rezoliuciją 1244 (1999) dėl padėties, susijusios su Kosovu (JTSTR 1244/1999) ir 2010 m. liepos 22 d. Tarptautinio Teisingumo Teismo (TTT) patariamąją nuomonę dėl vienašališko Kosovo nepriklausomybės paskelbimo suderinamumo su tarptautine teise.

Rinkų reguliavimas ir konkurencinga ekonomika

Specialioji ataskaita 21/2022 „Komisijos atliktas nacionalinių ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų vertinimas. Iš esmės tinkamas, bet įgyvendinimo rizikos veiksnių vis dar yra“.

2020 m. liepos mėn., reaguodama į COVID-19 pandemiją, Europos Vadovų Taryba susitarė dėl daugiau kaip 800 milijardų eurų ekonomikos gaivinimo fondo – priemonės „NextGenerationEU“. Pagrindinis jos elementas yra Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (EGADP), kurios bendra suma siekia iki 723,8 milijardo eurų. EGADP tikslas – sušvelninti ekonominį ir socialinį pandemijos poveikį ir užtikrinti, kad ES ekonomika ir visuomenė būtų tvaresnės ir atsparesnės ateityje, ypatingą dėmesį skiriant žaliajai ir skaitmeninei pertvarkai. Norėdamos pasinaudoti parama pagal EGADP, valstybės narės Komisijai pateikė nacionalinių ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų projektus. Komisija yra atsakinga už ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų vertinimą, remiantis EGADP reglamente nustatytais kriterijais, ir su tuo susijusių gairių bei paramos teikimą valstybėms narėms.

Vertinome, ar Komisijos atliktas ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų vertinimas buvo tinkamas, ir ar vertinimo procesas ir gairės valstybėms narėms buvo valdomi veiksmingai.

Nustatėme, kad, atsižvelgiant į proceso sudėtingumą ir laiko apribojimus, Komisijos atliktas ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų vertinimas iš esmės yra tinkamas. Tačiau nustatėme keletą trūkumų, rizikos veiksnių ir sričių, į kurias ateityje reikėtų atkreipti dėmesį, pavyzdžiui, į tai, kad mokėjimų profiliai yra derybų rezultatas, tarpinėms ir tikslinėms reikšmėms trūksta aiškumo arba stebėsenos ir kontrolės sistemos vertinimo metu dar nėra visiškai įdiegtos.

Rekomenduojame, kad Komisija pagerintų vertinimo procedūras ir dokumentaciją; skatintų valstybes nares keistis gerąja patirtimi; toliau stebėtų, kaip įgyvendinamomis priemonėmis prisidedama prie konkrečioms šalims skirtų rekomendacijų įgyvendinimo; pagerintų reikšmingos žalos nedarymo principo skaidrumą ir stebėseną; užtikrintų aiškius tarpinių ir tikslinių reikšmių tikrinimo mechanizmus ir tinkamą jų apibrėžtį; tikrintų, kaip laikomasi konkrečių su stebėseną ir kontrolę susijusių tarpinių reikšmių, ir ragintų naudotis Komisijos duomenų gavybos ir rizikos vertinimo priemone.

Sąjungos finansavimas ir administravimas

Specialioji ataskaita 11/2022 „ES biudžeto apsauga. Reikia geriau pasinaudoti įtraukimo į juodąjį sąrašą galimybe“

ES ir valstybės narės yra bendrai atsakingos už ES finansinių interesų, susijusių su ES lėšomis, apsaugą. Pagrindinė priemonė, kurią tarptautinės organizacijos ir nacionalinės institucijos naudoja savo viešiesiems finansams apsaugoti, yra įtraukimas į juodąjį sąrašą (arba draudimas dalyvauti procedūroje). To tikslas – vengti sudaryti finansinius susitarimus su nepatikimomis sandorio šalimis, pavyzdžiui, susijusiomis su sukčiavimu, korupcija, profesiniais nusižengimais, pinigų plovimu ar mokesčių nemokėjimu. 2020 m. pagal finansinius susitarimus ES išmokėjo apie 150 milijardų eurų. Nuo 2016 m. Komisija yra atsakinga už ankstyvojo nustatymo ir draudimo dalyvauti procedūroje sistemos (EDES) veikimą dėl ketvirtadalio ES išlaidų (39 milijardų eurų), kurias ji valdo tiesiogiai arba netiesiogiai. Kalbant apie tris ketvirtadalius ES išlaidų, susijusių su nacionalinėmis institucijomis (111 milijardų eurų), valstybės narės turi laikytis draudimo dalyvauti procedūroje pareigų, tačiau jos neprivalo sukurti draudimo dalyvauti procedūroje sistemų ar duomenų bazių.

Vertinome, ar draudimas dalyvauti procedūroje nėra veiksmingai taikomas ES lėšoms apsaugoti nuo nepatikimų sandorio šalių.

Nustatėme, kad draudimas dalyvauti procedūroje nėra veiksmingai taikomas ES lėšoms apsaugoti nuo nepatikimų sandorio šalių. Nors EDES yra numatyta daug įvairių situacijų, dėl kurių draudžiama dalyvauti procedūroje, ir pagal ją taikoma griežta sprendimų priėmimo tvarka, Komisijos tarnybos sistemoje užregistravo nedaug draudimų dalyvauti procedūroje dėl tvarkos, pagal kurią nustatomos sandorio šalys, kurioms turi būti draudžiama dalyvauti procedūroje, trūkumų. Pasidalijamojo valdymo srityje, kuriai EDES netaikoma, valstybės narės laikosi skirtingo požiūrio, o tai mažina bendrą draudimo dalyvauti procedūroje siekiant apsaugoti ES biudžetą veiksmingumą.

Rekomenduojame, kad Komisija išplėstų draudimo dalyvauti procedūroje aprėptį, stiprintų EDES įgyvendinimą, gerintų EDES stebėseną taikant netiesioginį valdymą, išplėstų EDES aprėptį, kad ji apimtų pasidalijamąjį valdymą, geriau pasinaudotų turimais duomenimis ir skaitmeninėmis priemonėmis taikant draudimą dalyvauti procedūroje.

Metinės ir specialiosios metinės ataskaitos

Metinėse ataskaitose daugiausia pateikiami mūsų **patikinimo pareiškimo** dėl Europos Sąjungos biudžeto, Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės ir Europos plėtros fondų (EPF) biudžeto rezultatai, tačiau taip pat aptariami veiksmingumo ir biudžeto bei finansų valdymo aspektai.

Specialiosiose metinėse ataskaitose pateikiami mūsų metinio ES agentūrų ir kitų Sąjungos įstaigų, bendrųjų įmonių ir Europos mokyklų audito darbo rezultatai.

Taip pat skelbiame ataskaitą dėl neapibrėžtųjų įsipareigojimų, atsirandančių dėl Bendros pertvarkymo valdybos (BPV) vykdomos veiklos.

2021 finansinių metų metinė ataskaita dėl ES biudžeto

Kiekvienais metais audituojame **ES pajamas ir išlaidas** siekdami patikrinti, ar metinės finansinės ataskaitos yra patikimos ir ar finansinėse ataskaitose atspindimos pajamų ir išlaidų operacijos atitinka finansines taisykles ES ir valstybių narių lygmeniu.

Be to, konkrečiai vertiname **kiekvieną didelę ES biudžeto sritį** pagal daugiamečių finansinės programos (DFP) išlaidų kategorijas (pakategorės) ir Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę. Taip pat analizuojame, kodėl ir kur buvo padaryta klaidų, teikiame rekomendacijas dėl patobulinimų ir tikriname, ar mūsų ankstesnės rekomendacijos buvo įgyvendintos praktiškai ir kaip tai buvo padaryta.

Šis nuodugnus darbas yra pagrindas mūsų **patikinimo pareiškimui**, kurį turime pateikti Europos Parlamentui ir Tarybai, remdamiesi savo įgaliojimais pagal Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo.

ES biudžetas. Palanki nuomonė dėl finansinių ataskaitų ir pajamų

Dėl 2021 finansinių metų pateikėme **palankią nuomonę** dėl finansinių ataskaitų ir ES pajamų.

ES biudžetas. Neigiama nuomonė dėl išlaidų

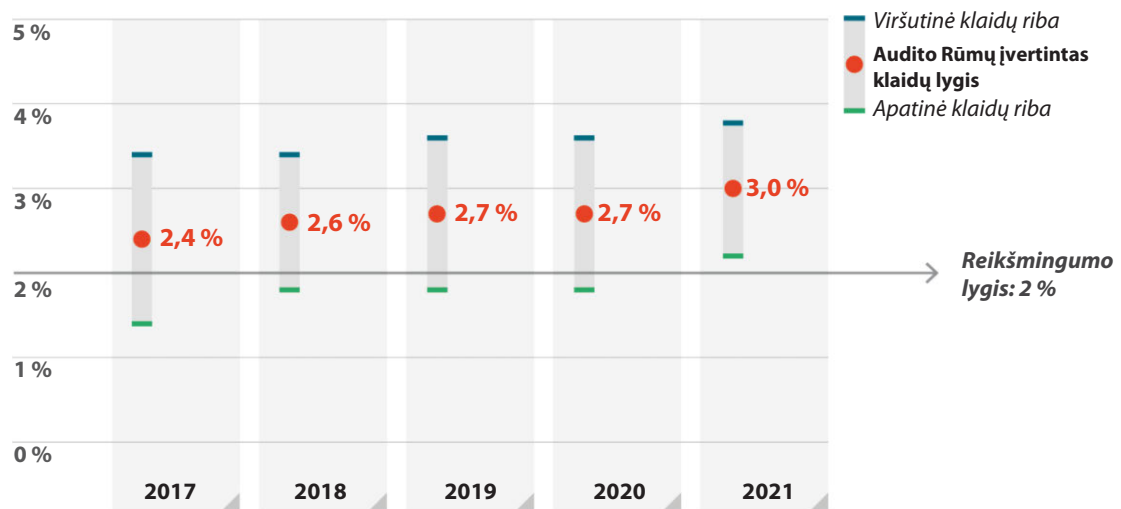
2020 m. **ES išlaidos** sudarė **181,5 milijardo eurų**. Tai atitinka 1,3 % 27 ES valstybių narių visų bendrųjų nacionalinių pajamų.

Dėl 2021 finansinių metų ES išlaidų pateikėme **neigiamą nuomonę**.

**Įvertintas 3,0 % klaidų lygis
(2021 m. biudžeto išlaidos)**

Įvertinome, kad 2021 finansinių metų biudžeto išlaidų klaidų lygis yra **2,2–3,8 %**. Vidurinis šio intervalo taškas – vadinamasis **labiausiai tikėtinas klaidų lygis**, palyginti su praėjusiais metais, padidėjo nuo 2,7 % iki 3,0 %.

Pastaba. Klaidų lygį vertiname naudodami standartinius statistinius metodus. Esame 95 % įsitikinę, kad klaidų lygis populiacijoje yra tarp apatinės klaidų ribos ir viršutinės klaidų ribos.

*Ir vėl daugiau kaip 50 % ES biudžeto
audito populiacijos paveikta
reikšmingo klaidų lygio*

2021 finansinių metų **didelės rizikos išlaidos** sudarė **63,2 % mūsų audito populiacijos**, palyginti su 59 % praėjusiais metais. Įvertintas **didelės rizikos išlaidų klaidų lygis** buvo **4,7 %**, palyginti su 4,0 % 2020 finansiniais metais.

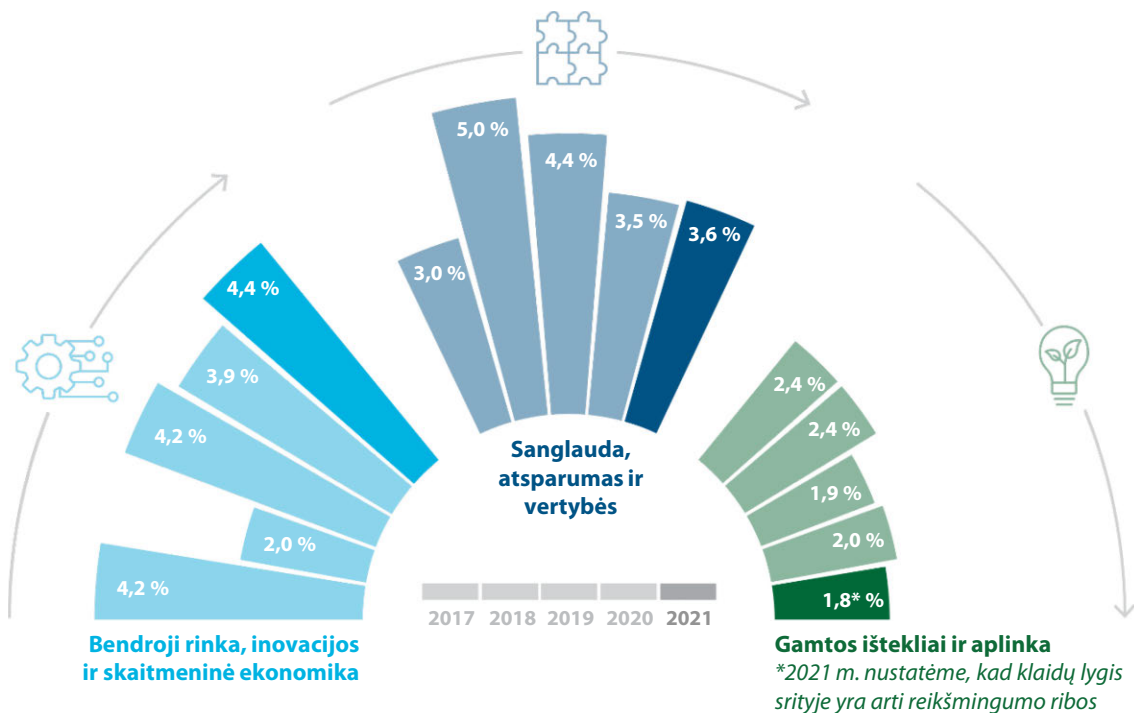
ES lėšos panaudojamos patiriant **dviejų tipų išlaidas**, susijusias su skirtingais rizikos modeliais:

- **mažos rizikos išlaidas, susijusias su teisėmis į išmokas:** kurios pagrįstos tuo, kad paramos gavėjai turi įvykdyti tam tikras (paprastesnes) sąlygas: jie apima stipendijas studentams ir tyrėjams („Bendroji rinka, skaitmeninė ekonomika ir inovacijos“), tiesioginę paramą ūkininkams („Gamtos ištekliai ir aplinka“) ir atlyginimus ir pensijas ES darbuotojams („Europos viešasis administravimas“).
- **didelės rizikos išlaidas, susijusias su išlaidų kompensavimu:** ES kompensuoja tinkamos finansuoti veiklos tinkamas finansuoti išlaidas (susijusias su sudėtingesnėmis taisyklėmis). Pavyzdžiui, kompensuojamos mokslinių tyrimų projektų („Bendroji rinka, skaitmeninė ekonomika ir inovacijos“), investicijų į regioninę ir kaimo plėtrą („Sanglauda, atsparumas ir vertybės“ ir „Gamtos ištekliai ir aplinka“) bei vystomojo bendradarbiavimo projektų („Kaimyninės šalys ir pasaulis“) išlaidos.

Labiausiai klaidų veikiamos DFP išlaidų kategorijos: „Bendroji rinka, skaitmeninė ekonomika ir inovacijos“ ir „Sanglauda, atsparumas ir vertybės“

2021 finansiniais metais „**Bendroji rinka, skaitmeninė ekonomika ir inovacijos**“ buvo labiausiai klaidų paveikta DFP išlaidų pakategorė, po jos – „**Sanglauda, atsparumas ir vertybės**“.

EGADP: pirmoji nuomonė dėl išlaidų

2021 m. pirmą kartą mūsų darbas apėmė **EGADP išlaidas**. Teikiame atskirą nuomonę dėl išlaidų pagal šią priemonę teisėtumo ir tvarkingumo. Joje pažymime, kad EGADP yra laikina priemonė, teikiama ir finansuojama taip, kad ji iš esmės skiriasi nuo įprastų biudžeto išlaidų pagal DFP. Mūsų audito populiaciją sudarė vienintelė 2021 m. išmoka, mokėjimas Ispanijai, kurios vertė – **11,5 milijardo eurų**. Ispanijos mokėjimo prašyme buvo nurodytos 52 tarpinės reikšmės, kurias Ispanija laikė pasiektomis.

Pateikėme **palankią** nuomonę dėl EGADP išlaidų. Savo vertinimą grindėme mokėjimo sąlyga, t. y. kad tarpinės ir tikslinės reikšmės buvo tinkamai pasiektos. Todėl tikrinome, ar Komisija surinko pakankamai tinkamų įrodymų, pagrindžiančių jos atliktą šios sąlygos vertinimą. Šiame vertinime neatsižvelgiama į tai, ar laikomasi kitų ES ir nacionalinių taisyklių. Pagal mūsų gautus bendrus audito įrodymus, viena iš 52 tarpinių reikšmių, susijusių su pirmąja išmoka Ispanijai, nebuvo pasiekta. Komisija dar nėra nustačiusi metodo, kaip kiekybiškai įvertinti tarpinės ar tikslinės reikšmės nepasiekimo poveikį. Mūsų nuomone, ši klaida nėra reikšminga.

OLAF ir Europos prokuratūrai pranešėme apie įtariamo sukčiavimo atvejus

Kaip ES išorės auditorius, neturime įgaliojimų tirti įtariamo sukčiavimo atvejų. Todėl mūsų auditai nėra skirti konkrečiai sukčiavimui aptikti. Kai mūsų auditoriai nustato atvejų, kai įtariame, kad galėjo būti sukčiaujama, apie šiuos atvejus pranešame kompetentingoms institucijoms.

2022 m. Europos kovos su sukčiavimu tarnybai (OLAF) pranešėme apie **14 įtariamo sukčiavimo atvejų**, kuriuos nustatėme atlikdami audito darbą. Apie **šešis iš šių atvejų** taip pat pranešėme Europos prokuratūrai. 2021 m. OLAF pranešėme apie 15 įtariamo sukčiavimo atvejų ir apie du atvejus – Europos prokuratūrai. Mūsų metinėje ataskaitoje dėl ES biudžeto pateikta papildoma informacija dėl įtariamo sukčiavimo atvejų pobūdžio ir vėlesnių OLAF rekomenduojamų finansinių susigrąžinimų.

Metinė veiksmingumo ataskaita

Metinė veiksmingumo ataskaita: paskutiniai mūsų bandomojo projekto metai

Savo metinę ataskaitą padalijome į dvi atskiras dalis, vykdydami bandomąjį projektą, kuris dabar baigiasi 2021 finansinių metų metine ataskaita. Antroji metinės ataskaitos dalis skirta **ES biudžeto išlaidų programų veiksmingumui**.

Pagrindinė 2021 m. veiksmingumo ataskaitos tema – penkių horizontaliųjų politikos prioritetų integravimas į ES biudžetą:

- i) kovos su klimato kaista;
- ii) biologinės įvairovės išsaugojimo;
- iii) lyčių lygybės;
- iv) Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslų (DVT);
- v) skaitmeninės pertvarkos.

Tikrinome, ar Komisija **į ES biudžetą įtraukė horizontaliuosius politikos prioritetus, stebėjo išlaidas ir pateikė tikslias ataskaitas dėl rezultatų**.

Taip pat tikrinome, ar Komisija **taikė tinkamą veiklos peržiūros planą**, kad įvertintų ES biudžeto paramą vienuolikos atrinktų programų kompleksiniams prioritetams.

Taip pat **tikrinome, kaip buvo atsižvelgta į audito rekomendacijas**, kurias pateikėme 2018 m. paskelbtose specialiosiose ataskaitose.

2021 finansinių metų metinė ataskaita dėl Europos plėtros fondų

EPF: palanki nuomonė dėl finansinių ataskaitų ir pajamų; neigiama nuomonė dėl išlaidų

1959 m. pradėti naudoti Europos plėtros fondai (EPF) buvo pagrindinė ES priemonė teikiant **vystomojo bendradarbiavimo pagalbą** Afrikos, Karibų ir Ramiojo vandenyno (AKR) šalims bei užjūrio šalims ir teritorijoms (UŠT). Šiuos fondus finansuoja ES valstybės narės ir juos **atskirai nuo ES biudžeto** valdo Europos Komisija ir Europos investicijų bankas (EIB). Jie bus toliau įgyvendinami ir apie juos bus pranešama atskirai tol, kol nebus užbaigta jų veikla.

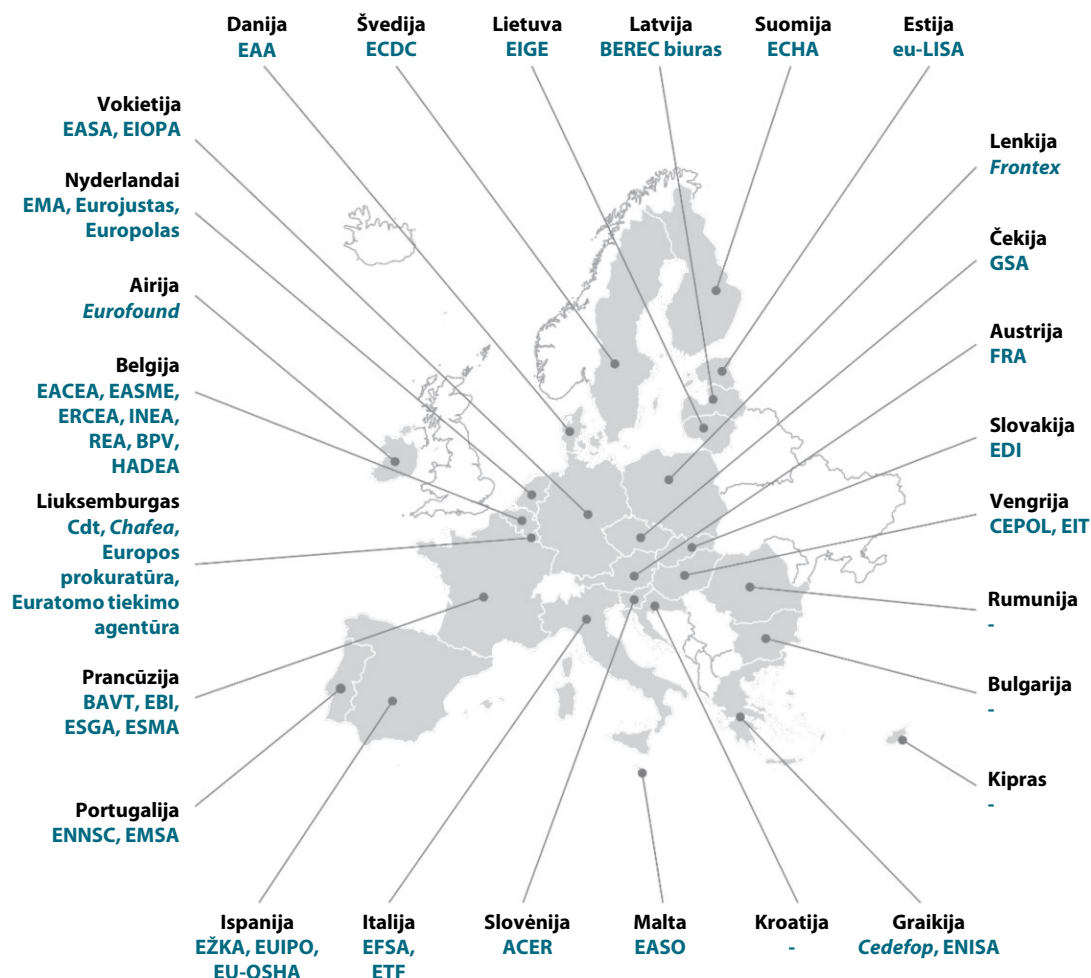
2021–2027 m. daugiametėje finansinėje programoje vystomojo bendradarbiavimo pagalba AKR šalims ir UŠT finansuojama iš ES biudžeto.

2021 m. **EPF išlaidos** sudarė **3,4 milijardo** eurų.

Kaip ir ankstesniais metais, dėl 2021 finansinių metų pateikėme **palankią nuomonę dėl EPF finansinių ataskaitų** ir dėl pajamų, tačiau **neigiamą nuomonę dėl EPF išlaidų**. Mūsų įvertintas išlaidų klaidų lygis yra 4,6 % (2020 finansiniais metais – 3,8 %).

Specialiosios metinės ataskaitos dėl ES agentūrų

ES agentūros yra atskiri juridiniai subjektai, įsteigiami tam, kad vykdytų konkrečias technines, mokslines ar valdymo užduotis, padedančias ES institucijoms formuoti ir įgyvendinti įvairių sričių politiką. Iš viso yra **44 agentūros**.

*Palanki nuomonė dėl visų
ES agentūrų 2021 finansiniais
metais, išskyrus vieną*

2021 finansiniais metais bendrasis visų agentūrų, kurios patenka į mūsų įgaliojimų sritį (išskyrus BPV), **biudžetas** sudarė **4,1 milijardo eurų**, o tai atitinka maždaug 2,5 % 2021 m. ES bendrojo biudžeto. Atitinkami 2020 finansinių metų duomenys buvo 3,7 milijardo eurų ir 2,2 %.

Apskritai, mūsų atlikto agentūrų audito metu buvo patvirtinti teigiami rezultatai, apie kuriuos buvo pranešta ankstesniais metais. Pateikėme **palankias nuomones** dėl 44 agentūrų finansinių ataskaitų ir pajamų. Savo parašu patvirtinome visų agentūrų finansinėse ataskaitose atspindimus mokėjimus, išskyrus Didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūros (eu-LISA) mokėjimus. Dėl **šios agentūros** pateikėme **sąlyginę nuomonę**, iš esmės dėl netvarkingų pirkimų procedūrų.

2021 finansinių metų specialioji metinė ataskaita dėl bendrųjų įmonių

Bendrosios įmonės (BĮ) yra **ES viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės** tarp Europos Komisijos ir pramonės, o kai kuriais atvejais ir mokslinių tyrimų, tarpvyriausybinių organizacijų ar dalyvaujančiųjų valstybių narių. Jų pagrindinė užduotis – skatinti, kad mokslinės žinios taptų paklausiomis proveržio inovacijomis, laikantis pramonės ir mokslinių tyrimų partnerių bendros strateginės vizijos.

2021 m. Taryba priėmė naujus reglamentus, kuriais įsteigiama **vienuolika BĮ**, kad šios įgyvendintų veiksmus pagal programą „Europos horizontas“ ir Skaitmeninės Europos programą, t. y. 2021–2027 m. finansinio laikotarpio daugiamečių mokslinių tyrimų ir inovacijų programas. Šios BĮ įgyvendina konkrečias mokslinių tyrimų ir inovacijų darbotvarkes transporto, energetikos, sveikatos, biologinės pramonės sektorių, pagrindinių skaitmeninių technologijų, superkompiuterių ir pažangiųjų tinklų sistemų srityse.

Aštuonios iš vienuolikos BĮ jau veikė pagal ankstesnę programą („Horizontas 2020“) ir pagal naujas programas tęs veiklą kaip nauji juridiniai subjektai. Jų pavadinimai bus nauji, o kompetencijos sritys bus išplėtos arba šiek tiek pakeistos. Be jau veikiančių BĮ, įsteigtos **trys naujos**: Pažangiųjų tinklų ir paslaugų BĮ, Visuotinės sveikatos BĮ ir Europos kibernetinio saugumo kompetencijos centras. Audito Rūmai pirmą kartą atliks šių trijų naujų BĮ auditą po to, kai joms bus suteiktas finansinis savarankiškumas; tikimasi, kad tai įvyks 2023 m.

Be to, dar viena BĮ, Branduolių sintezės energetikos vystymo bendroji įmonė, finansuojama Euratomo lėšomis ir yra atsakinga už Europos įnašo teikimą Tarptautiniam termobranduoliniam eksperimentiniam reaktoriui (ITER).

*Palanki nuomonė dėl
visų bendrųjų įmonių
2021 finansiniais metais*

2021 finansiniais metais pateikėme **palankias nuomones** dėl visų BĮ finansinių ataskaitų, pajamų ir mokėjimų.

Tačiau, kaip ir ankstesniais metais, savo audito nuomonę dėl **Branduolių sintezės energetikos vystymo BĮ (F4E)** 2021 m. metinių finansinių ataskaitų pateikėme su **dalyko pabrėžimo pastraipa**, visų pirma siekdami atkreipti dėmesį į tolesnio sąnaudų didėjimo ir vėlavimo įgyvendinti ITER projektą riziką.

Specialiosios metinės ataskaitos dėl Europos mokyklų ir Bendros pertvarkymo valdybos neapibrėžtųjų įsipareigojimų

2021 finansiniais metais paskelbėme metinę ataskaitą dėl 13 **Europos mokyklų** konsoliduotųjų metinių finansinių ataskaitų peržiūros. Nors atlikus peržiūrą reikšmingų klaidų finansinėse ataskaitose nenustatyta, vis dar negalėjome patvirtinti, kad mokyklų finansų valdymas visiškai atitiko jų Finansinį reglamentą ir Tarybos nuostatus.

Be to, kasmet teikiame ataskaitas dėl Bendros pertvarkymo valdybos (BPV), Tarybos ir Komisijos neapibrėžtųjų įsipareigojimų, atsiradusių dėl joms tenkančių užduočių pagal **Bendro pertvarkymo mechanizmo reglamentą**, vykdymo. Savo ataskaitoje dėl 2021 finansinių metų darome išvadą, kad nenustatėme nieko, kas leistų manyti, jog neapibrėžtieji įsipareigojimai, atsirandantys vykdant BPV, Komisijos ir Tarybos pertvarkymo užduotis, yra reikšmingai iškraipyti.

*Mūsų metinės ataskaitos:
Europos Parlamento biudžeto
įvykdymo patvirtinimo procedūros
pradžios pažymėjimas*

Mūsų metinių ataskaitų paskelbimas taip pat žymi **biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūros**, kurios metu Europos Parlamentas priima sprendimą (remdamasis Tarybos rekomendacija), ar Komisija ir kitos institucijos tinkamai valdė ES biudžetą, pradžią. Jei taip, jis suteikia joms biudžeto įvykdymo patvirtinimą.

2022 m. spalio mėn. pradėjome savo 2021 m. metinių ataskaitų pristatymą Europos Parlamento Biudžeto kontrolės komitetui ir Tarybos Biudžeto komitetui. Jas taip pat vėliau pristatėme Europos Parlamentui plenarinėje sesijoje ir Ekonomikos ir finansų reikalų tarybai.

Be to, per visus 2022 m. savo metines ataskaitas pristatėme 21 valstybių narių nacionaliniams (regioniniams) parlamentams ir vyriausybėms.

Nuomonės

Komisijos pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų tikrinimas

Kaip ES nepriklausomas išorės auditorius, padedame gerinti finansų valdymą, teikdami nuomones dėl **Komisijos pasiūlymų dėl naujų ar persvarstytų teisės aktų**. Tais atvejais, kai šie pasiūlymai dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų turi didelį finansinį poveikį, ES teisės aktuose reikalaujama, kad su mumis būtų konsultuojamasi. Kitos institucijos taip pat gali paprašyti mūsų nuomonės dėl kitų konkrečių klausimų. Visos mūsų nuomonės teikiamos Europos Parlamentui ir Tarybai.

2022 m. paskelbėme **aštuonias tokias nuomones**. Jos daugiausia buvo susijusios su Komisijos pasiūlymais dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, kuriais keičiamos Sąjungos bendrajam biudžetui taikomos finansinės taisyklės, tačiau taip pat nustatomos naujos taisyklės dėl Europos politinių partijų ir Europos politinių fondų statuto ir finansavimo, kad valstybės narės galėtų naudoti savo nacionalinius ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus planui „REPowerEU“ finansuoti, nustatant diversifikuotą finansavimo strategiją kaip bendrąjį skolinimosi metodą ir įsteigiant Socialinį klimato fondą.

Audito Rūmų žurnalas

Kiekviename Audito Rūmų žurnalo numeryje pateikiama **straipsnių konkrečia tema**, dažniausiai – iš audito perspektyvos. Straipsnių autoriai – ES institucijose ir kitur dirbantys darbuotojai.

2022 m. išleidome **du žurnalus**, skirtus temoms „Sanglauda ir priemonė „Next Generation EU“: ar tai suderinama? ir ES ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė: šuolis į atsparią Europą?“.

Konferencijos ir internetiniai seminarai

2022 m. taip pat (bendrai) surengėme keletą konferencijų ir internetinių seminarų, kuriuose galėjo dalyvauti suinteresuotieji subjektai.

Toliau pateikiami du pavyzdžiai.

Audito Rūmų internetinis seminaras dėl paradigmos pokyčio ES

2022 m. birželio 29 d. konferencijoje dėl Europos ateities Audito Rūmai, bendradarbiaudami su Vokietijos, Lietuvos ir Švedijos AAI, surengė internetinį seminarą „Paradigmos pokytis Europos Sąjungai. Nauji ES ir nacionalinio lygmens aukščiausiųjų audito institucijų prioritetai?“.

Internetiniame seminare aptarti labai aktualūs migracijos, energijos vartojimo efektyvumo ir gynybos klausimai. Seminaro dalyviai pasidalijo mintimis apie tai, kaip audito institucijos gali prisitaikyti prie naujos paradigmos keičiantis jų užduotims. Internetinis seminaras dalyviams suteikė galimybę užduoti klausimus ir pateikti savo mintis atsižvelgiant į konferencijos dvasią.

Audito Rūmų seminaras dėl kovos su pinigų plovimu

2022 m. rugsėjo 16 d. Audito Rūmai surengė aukšto lygio seminarą-konferenciją dėl kovos su pinigų plovimu. ES institucijų, valstybių narių, TVF, bankų priežiūros ir pramonės atstovai susitiko aptarti naujo Europos Komisijos pasiūlyto ES kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu priežiūros modelio ir iki šiol derybose pasiektos pažangos. Jie aptarė tokias

temas kaip lūkesčiai ir įgyvendinamumas, veiksmingas įgyvendinimas ir tinkamumo ateityje užtikrinimas. Ypač daug dėmesio jie skyrė siūlomai naujos Kovos su pinigų plovimu institucijos (AMLA) valdymo tvarkai ir tam, kaip naujoji įstaiga galės veiksmingai bendrauti su kitomis ES ir nacionalinėmis kontrolės institucijomis, nesukurdama nereikalingos reglamentavimo naštos pramonei.

Skaitmeninė audito transformacija

Audito Rūmai toliau gerina savo audito procesų efektyvumą, didindami esamų sistemų integraciją ir sąveikumą. Tuo pat metu jie įgyvendino automatizavimo, IT audito ir pažangios duomenų analizės veiklą, kuri yra **geresnio technologijų naudojimo audito tikslais** plėtros plano dalis. Jie taip pat tęsė inovacijų veiklą, kuria siekiama nustatyti besiformuojančias technologijas, kurios gali būti naudojamos naujoviškais būdais audito darbui remti.

Mišrūs posėdžiai ir renginiai

Dėl pandemijos sumažėjo technologinės ir psichologinės kliūtys žmonėms ir organizacijoms dirbti ir susitikti nuotoliniu būdu. Tuo pat metu pagerėjo jų skaitmeninių įgūdžių lygis. Audito Rūmai nebuvo išimtis. Nuotoliniai arba mišrūs posėdžiai šiuo metu reguliariai naudojami darbiniais susitikimams, ypač su išorės suinteresuotaisiais subjektais, pavyzdžiui, audituojamais subjektais ir kitomis ES ir tarptautinėmis įstaigomis, sumažinant komandiruočių skaičių iki lygio, būtino institucijos tikslams pasiekti.

Savo posėdžių salėse įrengėme aukšto lygio vaizdo konferencijų įrangą, kartu suteikdami galimybę naudotis nešiojamaisiais įrenginiais ir sudarydami sąlygas grupiniams posėdžiams bet kurioje Audito Rūmų pastatų vietoje.

Be to, vieną posėdžių salę pertvarkėme į virtualią televizijos studiją, kurioje galima transliuoti kokybiškas informacines spaudos konferencijas, mišrias konferencijas su vertimu žodžiu ir kitus informacinius ar švietimo renginius, taip remiant institucijos komunikacijos veiklą.

Skaitmeninė integracija ir automatizavimas

Prieš kelerius metus įdiegtas saugaus keitimosi dokumentais ir duomenimis su audituojamais subjektais ECAFiles sprendimas buvo integruotas į mūsų pagrindinę audito valdymo sistemą ASSYST ir į sąskaitų patvirtinimo proceso valdymo sistemą CLEAR, supaprastinant ir gerinant bendravimą su audituojamais subjektais viso audito metu.

Tais atvejais, kai programinė prieiga prie audituojamų subjektų duomenų bazių buvo neįmanoma, 2021 m. pradėjome naudoti robotikos procesų automatizavimo paslaugą. Tai buvo alternatyva rankiniu būdu parsisiųsdinti, išsaugoti ir tikrinti dokumentus iš duomenų bazių, jei dokumentai pateikiami reikiamu naudojamu formatu.

Pažangios duomenų analizės paslaugos

2021 m. įsteigta nauja D.A.T.A. (auditui skirti duomenys ir technologijos) grupė tęsė darbą, susijusį su plėtros plano, skirto geresniam technologijų panaudojimui siekiant Audito Rūmų audito tikslų, įgyvendinimu.

D.A.T.A. grupės nariai glaudžiai bendradarbiavo su audito grupėmis, kad suprastų konkrečius jų procesus ir poreikius. Priklausomai nuo poreikio sudėtingumo, šis darbas buvo įvairus: nuo trumpalaikės patariamąsios veiklos iki visapusiško dalyvavimo atliekant audito užduotis.

D.A.T.A. grupė vadovavo keliems Audito Rūmų projektams arba juose dalyvavo. Šie projektai buvo skirti NGEU darbo grupės duomenų ekspertams, auditoriams skirtos duomenų mokslo bendruomenės sukūrimui, naujos semantinės paieškos sistemos, skirtos Audito Rūmų produkcijai, vertinimui ir įgyvendinamumui.

Taip pat sukūrėme duomenų mokslo infrastruktūrą, kad būtų galima tvarkyti duomenis ir atlikti pažangią analizę bei vizualizaciją, visų pirma nestruktūrizuotų duomenų rinkinių ir didžiųjų duomenų.

Be to, 2022 m. spalio mėn. mūsų IT skyrius sukūrė duomenų saugyklą kaip paslaugą, kad naudotojas galėtų tvarkyti ir analizuoti struktūrizuotus duomenis įvairaus savarankiškumo lygiu, pradedant iš anksto nustatytomis ataskaitomis pagrindiniams naudotojams ir baigiant duomenų tvarkymu ir *ad hoc* ataskaitų bei vizualizacijų patyrusiems specialistams kūrimu.

Inovacijos

Buvo tęsiamas bendradarbiavimas su ES valstybių narių aukščiausiomis audito institucijomis **technologijų ir inovacijų audito tikslais** TiNA tinklo ir platformos kontekste. Vyko vienuolika internetinių TiNA renginių įvairiomis temomis: nuo kibernetinio saugumo audito ir saugaus duomenų perdavimo iki specialių duomenų analizės ir procesų gavybos priemonių naudojimo.

Audito Rūmai ir toliau aktyviai dalyvavo Tarpinstitucinio skaitmeninės transformacijos komiteto besiformuojančių technologijų grupės veikloje, kuria siekiama ES institucijose diegti tokias technologijas kaip dirbtinis intelektas, papildytoji realybė ar blokų grandinė. Inicijuotas pasiūlymas dėl bendro projekto, kuriuo būtų siekiama pasinaudoti paskirstytojo registro technologijomis, kad būtų galima toliau užtikrinti keitimąsi informacija su audituojamais subjektais.

Tarpinstituciniai ryšiai

Glaudžiai bendradarbiaujame su **Europos Parlamentu, Taryba, nacionaliniais (regioniniais) parlamentais ir valstybių narių vyriausybėmis**, kadangi mūsų darbo poveikis labai priklauso nuo to, kaip šios institucijos naudojami mūsų audito metu nustatytais faktais ir rekomendacijomis.

Europos Parlamentas

2022 m. Europos Parlamentas (EP) palaipsniui atnaujino reguliary fizinių kitų institucijų ir įstaigų dalyvavimą plenariniuose ir komitetų posėdžiuose. Todėl bendras Audito Rūmų dalyvavimų posėdžiuose, kurie daugiausia buvo fiziniai, skaičius 2022 m. šiek tiek sumažėjo (134), palyginti su 2021 m. (472), kai visi posėdžiai vyko nuotoliniu būdu.

EP komitetai ir organai, visų pirma Biudžeto kontrolės (CONT) komitetas, reguliariai ragina **Audito Rūmų narius ir audito grupes** savo posėdžiuose pristatyti mūsų darbo rezultatus.

Apskritai 2020 m. mūsų nariai CONT komitetui pristatė **16 specialiųjų ataskaitų ir vieną apžvalgą**. Jie taip pat **dalyvavo 16 CONT komiteto viešųjų klausymų dėl 2021 m. biudžeto įvykdymo patvirtinimo**, įskaitant Audito Rūmų pirmininko Tony Murphy mūsų 2021 m. metinės ataskaitos pristatymą.

Be to, nariai **14 kitų EP komitetų pristatė 27 specialiųjų ataskaitas ir apžvalgas**, daugiausia bendruose posėdžiuose su kitais suinteresuotaisiais komitetais.

2022 m. kovo mėn. **Komitetų pirmininkų sueiga** paragino Audito Rūmų pirmininką pasikeisti nuomonėmis dėl mūsų 2022 ir vėlesnių metų darbo programos ir surengti konsultaciją dėl 2023 ir vėlesnių metų darbo programos. Buvęs Audito Rūmų pirmininkas Klausas-Heineris Lehne gegužės mėn. dalyvavo **EP plenariniame posėdyje, susijusiame su 2020 m. biudžeto įvykdymo patvirtinimu**. Spalio mėn. **Audito Rūmų pirmininkas Tony Murphy susitiko su EP pirmininke Roberta Metsola ir pristatė 2021 m. metinę ataskaitą EP plenarinėje sesijoje**. Birželio mėn. II kolegijos nariai taip pat susitiko su REGI komiteto koordinadoriais, kad aptartų tolesnį bendradarbiavimą, o CONT komitetas lapkričio mėn. apsilankė Audito Rūmuose, kad apsikeistų nuomonėmis su Audito Rūmų nariais.

Europos Sąjungos Taryba

Bendras Audito Rūmų dalyvavimų posėdžiuose skaičius 2022 m. žymiai padidėjo (82), palyginti su 2021 m. (68).

Įprastai Tarybos parengiamieji organai nagrinėja visas mūsų specialiąsias ataskaitas netrukus po to, kai jos paskelbiamos, tačiau nebūtinai analizuoja visas apžvalgas ar nuomones. 2022 m. 19 skirtingų Tarybos komitetų ir darbo grupių pateikėme **26 specialiąsias ataskaitas ir tris nuomones**.

2022 m. Audito Rūmų atstovai taip pat dalyvavo 29 posėdžiuose, skirtuose 2020 ir 2021 finansinių metų ES biudžeto įvykdymo patvirtinimui. Be to, Tarybos Biudžeto komitetas paragino Audito Rūmų vadovybę pristatyti mūsų 2023 ir vėlesnių metų darbo programą ir 2023 m. biudžeto projektą.

Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė
Prancūzija: 2022 m. sausio–birželio mėn.
Čekija: 2022 m. liepos–gruodžio mėn.

Dėl COVID-19 apribojimų sušvelninimo Audito Rūmų atstovai vėl galėjo fiziškai dalyvauti daugelyje ES Tarybos posėdžių. Tačiau kai kuri veikla vis dar vyksta nuotoliniu būdu. Dėl naujo darbo būdo taip pat galėjome aktyviau bendrauti su ES Taryba, pavyzdžiui, rengti tikslines technines konferencijas dėl kai kurių ataskaitų ES nuolatinėms atstovybėms.

2022 m. liepos mėn. buvęs Audito Rūmų pirmininkas Klausas-Heineris Lehne susitiko su Čekijos ministru pirmininku, ES reikalų ir finansų ministrais, kad aptartų Tarybai pirmininkaujančios valstybės narės prioritetus. Audito Rūmų nariai Iliana Ivanova ir Janas Gregoras rugsėjo mėn. dalyvavo neoficialiame susitikime su ministrais, atsakingais už sanglaudos politiką. Lapkričio mėn. Audito Rūmų pirmininkas Tony Murphy susitiko su Švedijos ministru pirmininku ir finansų ministru. 2022 m. gruodžio mėn. Audito Rūmų pirmininkas Tony Murphy ir Audito Rūmų narys Janas Gregoras, prieš pristatydami 2021 m. metinę ataskaitą ES finansų ministrams, susitiko su Čekijos finansų ministru, kuris ėjo ECOFIN tarybos pirmininko pareigas. Be to, 2022 m. Audito Rūmų nariai ir vadovybė dalyvavo 14 posėdžių su nuolatinėmis atstovybėmis ES atstovais.

Nacionaliniai (regioniniai) parlamentai ir valstybių narių vyriausybės

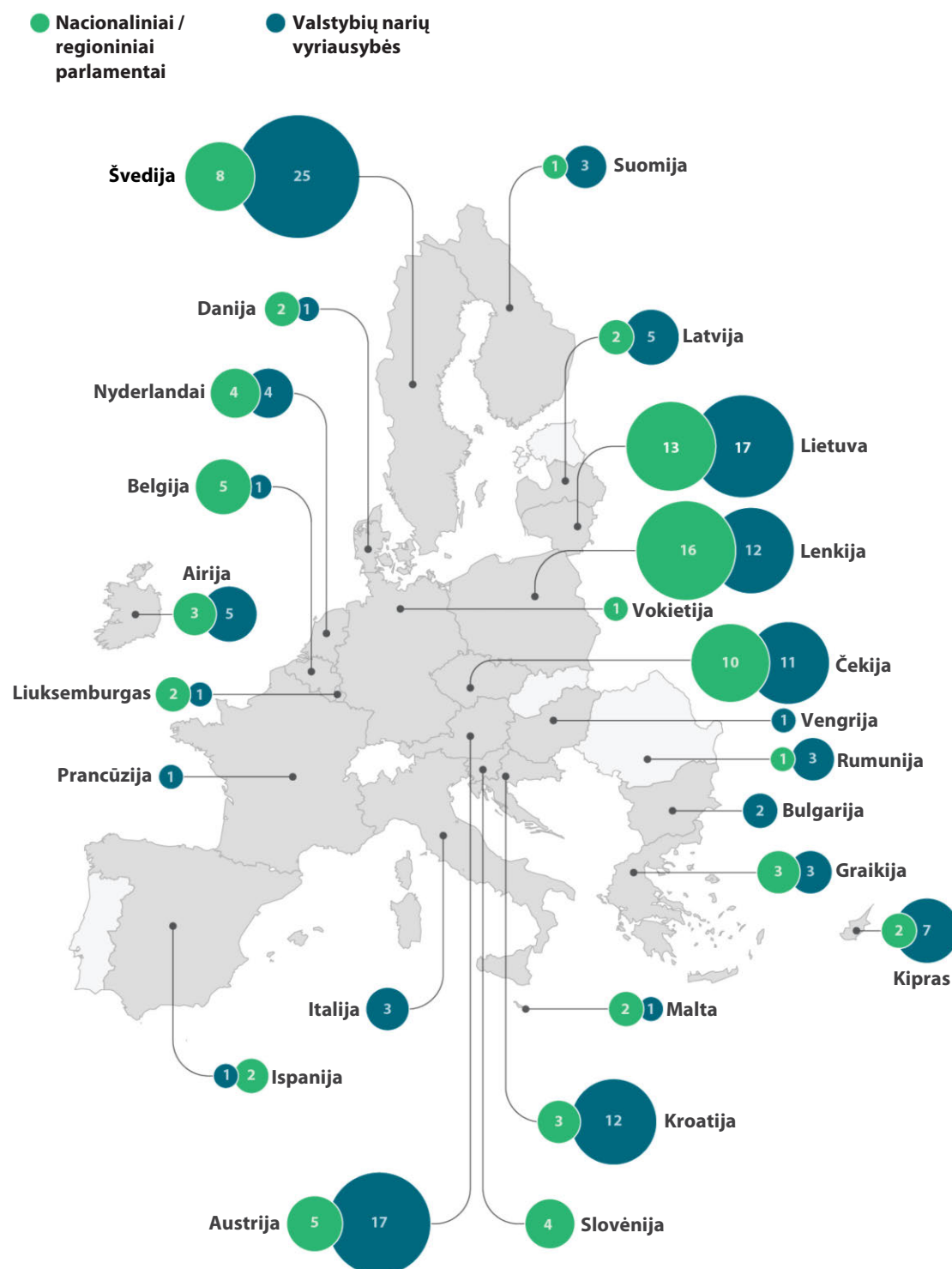
Susitikimai su nacionaliniais (regioniniais) parlamentais

2022 m. mūsų nariai ir darbuotojai mūsų darbą pristatė **88 susitikimuose su 20 valstybių narių nacionaliniais (regioniniais) parlamentais.**

Susitikimai su valstybių narių vyriausybėmis

2022 m. mūsų nariai ir vadovybė mūsų darbą pristatė **133 susitikimų su valstybių narių vyriausybėmis ir valdžios institucijomis 22 valstybių narių.**

Europos Komisija

Keitimasis nuomonėmis su mūsų audituojamais subjektais aukščiausiu lygmeniu

Audito Rūmų ir Komisijos nariai reguliariai palaiko dvišalius ryšius dėl planuojamų ir vykdomų audito užduočių.

Be to, per daugelį metų nusistovėjo praktika mūsų nariams **kasmet rengti susitikimą** su kolegomis Europos Komisijoje. Šie susitikimai suteikia galimybę apžvelgti padėtį ir apsvarstyti, kaip toliau gerinti mūsų bendradarbiavimą.

2022 m. liepos mėn. ši tradicija tęsėsi, kai buvęs Audito Rūmų pirmininkas K.-H. Lehne į Liuksemburgą pasikvietė Komisijos narių kolegiją. Jis surengė dvišalį susitikimą su Pirmininke U. Von der Leyen. Audito Rūmų ir Komisijos nariai susitiko keturiose diskusijų grupėse, daugiausia dėmesio skirdami šioms sritims: Europos žaliajam kursui; skaitmeninei pertvarkai; pasaulinei dimensijai ir ES biudžetui, kuriuo skatinamas Europos ekonomikos atsigavimas ir (arba) sąsaja su ES ekonomikos valdymo sistema.

Bendradarbiavimas su kitomis aukščiausiosios audito institucijomis

ES aukščiausiųjų audito institucijų Ryšių palaikymo komitetas

Mūsų bendradarbiavimas su 27 valstybių narių aukščiausiosios audito institucijomis (AAI) daugiausia vyksta per **ES aukščiausiųjų audito institucijų Ryšių palaikymo komitetą**. Šis forumas palengvina ES valstybių narių AAI ir Audito Rūmų dialogą ir mainus.

2022 m. tęsėme ES tinklo COVID-19 auditą, po kurio Ryšių komiteto interneto svetainėje buvo paskelbta daug informacijos apie 2020 ir 2021 m. AAI darbą šia tema. Taip pat tęsėme bendradarbiavimo veiklą, susijusią su Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės ir nacionalinių ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų įgyvendinimo auditu. Dėl pastarojo audito vadovai ir auditoriai, atstovaujantys 22 ES AAI, reguliariai susitiko ir aptarė savo užbaigtus, vykdomus ir planuojamus su NGEU susijusius auditus.

2022 m. metinis posėdis

2022 m. gegužės mėn. surengėme Ryšių komiteto **metinį posėdį**. Tai buvo pirmas fizinis ES AAI vadovų susitikimas nuo 2019 m., nors 2021 m. lapkričio mėn. buvo surengtas aukšto lygio internetinis renginys. Pagrindinėse diskusijose daugiausia dėmesio skirta strateginėms užduotims ir iššūkiams, su kuriais susiduria ES AAI vertindamos pridėtinę Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės EGADP vertę nacionaliniu ir ES lygmenimis.

ES šalių kandidačių ir potencialių šalių kandidačių AAI

Taip pat remiame **ES šalių kandidačių** (Albanijos, Moldovos, Juodkalnijos, Šiaurės Makedonijos, Serbijos, Turkijos ir Ukrainos) ir **potencialių šalių kandidačių** (Bosnijos ir Hercegovinos, Kosovo²) AAI.

2022 m. parėmėme bendrą EBPO ir Europos Sąjungos iniciatyvą SIGMA (Parama valdymui ir administravimui gerinti) surengdami **šalių kandidačių ir potencialių šalių kandidačių AAI tinklo susitikimą** Paryžiuje.

² Šis pavadinimas nekeičia pozicijų dėl statuso ir atitinka Saugumo Tarybos rezoliuciją 1244 (1999) dėl padėties, susijusios su Kosovu ([JTSTR 1244/1999](#)) ir 2010 m. liepos 22 d. Tarptautinio Teisingumo Teismo (TTT) [patariamąją nuomonę dėl vienašališko Kosovo nepriklausomybės paskelbimo suderinamumo su tarptautine teise](#).

INTOSAI

2022 m. toliau aktyviai dalyvavome **Tarptautinės aukščiausiųjų audito institucijų organizacijos (INTOSAI)** veikloje. Eidami Profesinių standartų komiteto (PSK) pirmininko pavaduotojo pareigas, prisidėjome prie INTOSAI strateginio planavimo darbo grupės ir aktyviai bendradarbiavome su kitais už tikslus atsakingais pirmininkais. Rugsėjo mėn. taip pat surengėme 21-ąją PSK iniciatyvinio komiteto posėdį, kuriame buvo sėkmingai priimta ataskaita dėl standartų sistemos modernizavimo, kurios rengimui vadovavo Audito Rūmai.

2022 m. lapkričio mėn. Rio de Žaneire dalyvavome **XXIV INTOSAI kongrese (INCOSAI)**. Šis kongresas vyksta kas trejus metus. Tai aukščiausias INTOSAI organas, kuriame priimami svarbiausi organizacijos administraciniai sprendimai. Kongrese buvo priimtas 2023–2028 m. INTOSAI strateginis planas, o Audito Rūmai iš Brazilijos AAI perėmė **PSK pirmininko** pareigas. Eidami šias pareigas, Audito Rūmai tapo INTOSAI valdybos nariu.

Taip pat dalyvavome PSK pakomitečių posėdžiuose ir kitų **INTOSAI darbo organų** veikloje ir projektuose, visų pirma aplinkosaugos audito, didžiųjų duomenų, finansų modernizavimo ir reguliavimo reformos, taip pat viešosios politikos ir programų vertinimo srityse. Be to, vadovavome projektui, kuriuo siekiama atnaujinti ISSAI 140 dėl AAI kokybės valdymo, ir bendradarbiavome su INTOSAI vystymo iniciatyva (IDI) rengiant naujojo standarto įgyvendinimo gaires.

EUROSAI

Taip pat aktyviai dalyvavome **Europos aukščiausiųjų audito institucijų organizacijos (EUROSAI)**, INTOSAI Europos regioninės grupės, visų pirma jos darbo grupių aplinkos audito, informacinių technologijų klausimais, fondų, skirtų stichinėms nelaimėms ir katastrofoms, audito ir etikos tinklo veikloje.

2022 m. tęsėme projekto grupės „**Pasirengimas ateities rizikos veiksniams ir klimato krizei: laikas pateikti su auditu susijusią ilgalaikę perspektyvą?**“ darbą, (kuriam vadovavome kartu su Jungtinės Karalystės nacionaline audito tarnyba), atsižvelgdami į „Tolesnio mąstymo ir kylančių klausimų“ portfelį. Be to, aktyviai prisidėjome prie reagavimo į COVID-19 audito projekto grupės.

Mūsų vadovybė

Nariai

Audito Rūmai veikia kaip **kolegialus organas**, susidedantis iš narių – po vieną iš kiekvienos valstybės narės. Pasikonsultavusi su Europos Parlamentu, Taryba skiria kiekvieną narį, kai jį pasiūlo atitinkamos nacionalinės vyriausybės. Neturime įgaliojimų pateikti narių kandidatūrų ar juos paskirti.

Mūsų nariai skiriami **šešerių metų kadencijai, kuri gali būti pratęsta**. Savo pareigas jie atlieka **visiškai nepriklausomai** ir vadovaujasi bendru Europos Sąjungos interesu. Prieš eidami pareigas, jie duoda iškilmingą priesaiką Europos Teisingumo Teismui.

2022 m. Taryba paskyrė naują narį iš Slovėnijos – Jorgą Kristijaną Petrovičių (nuo gegužės 7 d.), naują narį iš Nyderlandų – Stephanusą Abrahamą Bloką (nuo rugsėjo 1 d.), naują narį iš Maltos – George'ą Marių Hyzlerį (nuo spalio 1 d.), naują narį iš Kipro – Lefterį Christoforou (nuo lapkričio 2 d.) ir naują narę iš Lietuvos – Laimą Liuciją Andrikienę (nuo lapkričio 16 d.). Be to, Taryba atnaujino nario iš Čekijos Jano Gregoro, nario iš Latvijos Mihailo Kozlovo ir nario iš Lenkijos Mareko Opiotos įgaliojimus dar šešerių metų kadencijai (nuo gegužės 7 d.).

Labai gaila, bet 2022 m. balandžio 14 d. netekome mūsų nario iš Nyderlandų Alexo Brenninkmeijerio.

2022 m. pabaigoje naujo nario iš Portugalijos skyrimo procedūra vis dar vyko.

2022 m. įvyko 25 Audito Rūmų posėdžiai. Dalyvavimo šiuose posėdžiuose lygis siekė 93 %. Nariai taip pat dalyvavo kolegijų ir komitetų posėdžiuose (taip pat žr. [Audito kolegijos ir komitetai](#))

**2022 m. Audito Rūmų seminaras:
didinti efektyvumą ir kuo geriau
panaudoti savo išteklius
būsimiems auditams**

Kartą per metus mūsų nariai, generalinis sekretorius ir direktoriai dalyvauja **dviejų dienų seminare**, kad aptartų svarbius klausimus, susijusius su ilgalaike Audito Rūmų strategija, darbu ir jo organizavimu.

Šių metų **Audito Rūmų seminare** nariai aptarė šias pagrindines temas:

- būdus, kaip toliau didinti mūsų specialiųjų ataskaitų rengimo efektyvumą ir našumą;
- Europos Audito Rūmų elgesio kodekso praktinio taikymo klausimus;
- 2023 ir vėlesnių metų darbo programą.

Pirmininkas

Pirmininkas yra atsakingas už institucijos strategiją, planavimą ir veiksmingumo valdymą, komunikaciją ir ryšius su žiniasklaida, institucinius ryšius, teisės reikalus ir vidaus auditą. Jis taip pat atstovauja Audito Rūmams palaikydamas išorės ryšius.

Iš savo tarpo trejų metų kadencijai, kuri gali būti pratęsta, mūsų Audito Rūmų nariai išsirenka **pirmininką**. Tada išrinktasis asmuo prisiima pirmojo iš lygių (*primus inter pares*) vaidmenį, pirmininkauja Audito Rūmų posėdžiams ir užtikrina, kad būtų įgyvendinti jos sprendimai.

2022 m. spalio 1 d. **Tony Murphy** pakeitė Audito Rūmų pirmininką **Klausą-Heinerj Lehne**.

Pirmininkas

Tony
MURPHY

I kolegija

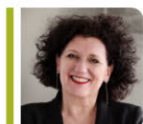
Tvarus gamtos
išteklių
naudojimas

(Seniūnė)
Joëlle
ELVINGER

II kolegija

Investicijos
sanglaudai,
augimui ir įtraukčiai

(Seniūnė)
Annemie
TURTELBOOM

III kolegija

Išorės veiksmai,
saugumas ir
teisingumas

(Seniūnė)
Bettina
JAKOBSEN

IV kolegija

Rinkų reguliavimas
ir konkurencinga
ekonomika

(Seniūnas)
Mihails
KOZLOVS

V kolegija

Sajungos
finansavimas ir
administravimas

(Seniūnas)
Jan
GREGOR

Narys,
atsakingas už
**audito
kokybės
kontrolę**

Iliana
IVANOVA

Pietro
RUSSO

Eva
LINDSTRÖM

Baudilio TOMÉ
MUGURUZA

Ildikó
GÁLL-PELCZ

Ladislav
BALKO

Nikolaos
MILIONIS

Helga
BERGER

Hannu
TAKKULA

Ivana
MALETIĆ

Jorg Kristijan
PETROVIĆ

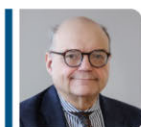
Klaus-Heiner
LEHNE

Stef
BLOK

Viorel
ȘTEFAN

François-Roger
CAZALA

Lefteris
CHRISTOFOROU

Keit PENTUS-
ROSIMANNUS

George Marius
HYZLER

Marek
OPIOŁA

Laima Liucija
ANDRIKIENĖ

Pastaba: 2023 m. vasario mėn. duomenys.

Audito kolegijos ir komitetai

Nariai skiriami į vieną iš **penkių audito kolegijų**, kuriose tvirtinamos dauguma mūsų audito ataskaitų, apžvalgų ir nuomonių. Audito kolegijos paskirsto užduotis savo nariams. Kiekvienas narys už savo audito užduotis yra atskaitingas kolegijai ir Audito Rūmams. Audito kolegijų direktoratuose dirbantys profesionalūs auditoriai atlieka audito darbą.

Kiekvienai audito kolegijai nariai dvejų metų laikotarpiui, kuris gali būti pratęstas, išsirenka seniūną. 2022 m. spalio mėn. **mūsų penkių audito kolegijų seniūnai** buvo Joëlle Elvinger, Annemie Turtelboom, Bettina Jakobsen, Mihails Kozlovs and Janas Gregoras.

Audito kokybės kontrolės komitetas (AQCC) nagrinėja Audito Rūmų audito politiką, standartus ir metodiką, paramą auditui ir jo plėtojimą, taip pat audito kokybės kontrolę. Jį sudaro po vieną narį iš kiekvienos audito kolegijos; jam nuo 2022 m. lapkričio mėn. pirmininkauja Iliana Ivanova.

Sprendimus platesniais strateginiais ir administraciniais klausimais priima Administracinis komitetas (AK) ir, atitinkamais atvejais, visi Audito Rūmų nariai. Abiem atvejais jiems pirmininkauja pirmininkas. Administracinį komitetą sudaro pirmininkas, kolegijų seniūnai, AQCC pirmininkas ir už tarpinstitucinius ryšius atsakingas narys (nuo 2022 m. spalio 10 d. – Eva Lindström).

2022 m. įvyko 113 kolegijų, 15 Administracinio komiteto ir devyni AQCC posėdžiai. **Dalyvavimo** šiuose posėdžiuose lygis atitinkamai siekė 95 %, 94 % ir 89 %.

Kiti komitetai yra **Etikos komitetas** (pirmininkė – Joëlle Elvinger), **Vidaus audito komitetas** (pirmininkas – Hannu Takkula) ir **Prognozavimo patarimoji grupė** (pirmininkė – Helga Berger).

Mūsų vyresniąją vadovybę sudaro **generalinis sekretorius** ir **direktoriai**. Iš viso yra dešimt direktoratų: penki susieti su audito kolegijomis, vienas su AQCC, vienas su pirmininko tarnyba ir trys su generaliniu sekretoriatu.

**Mariusz
POMIŃSKI**
Direktorius
I kolegija

**Martin
WEBER**
Direktorius
II kolegija

**Gerhard
ROSS**
Direktorius
Pirmininko
tarnyba

**Pilar
CALVO FUENTES**
Direktorė
Kalbų ir redagavimo
direktoratas

**Bertrand
ALBUGUES**
Direktorius
III kolegija

**Veronica
ARDELEAN**
Direktorė
Žmogiškieji ištekliai,
finansai ir bendrosios
paslaugos

**Zacharias
KOLIAS**
Generalinis
sekretorius

**Ioanna
METAXOPOULOU**
Direktorė
IV kolegija

**Geoffrey
SIMPSON**
Direktorius
Audito kokybės
kontrolės
komitetas

**Jose
CARRASCOSA MORENO**
Laikinis direktorius
Informacija, darbo aplinka
ir inovacijos

**Alejandro
BALLESTER
GALLARDO**
Direktorius
V kolegija

Pastaba: 2023 m. vasario mėn. duomenys.

Veiksmingumo vertinimas

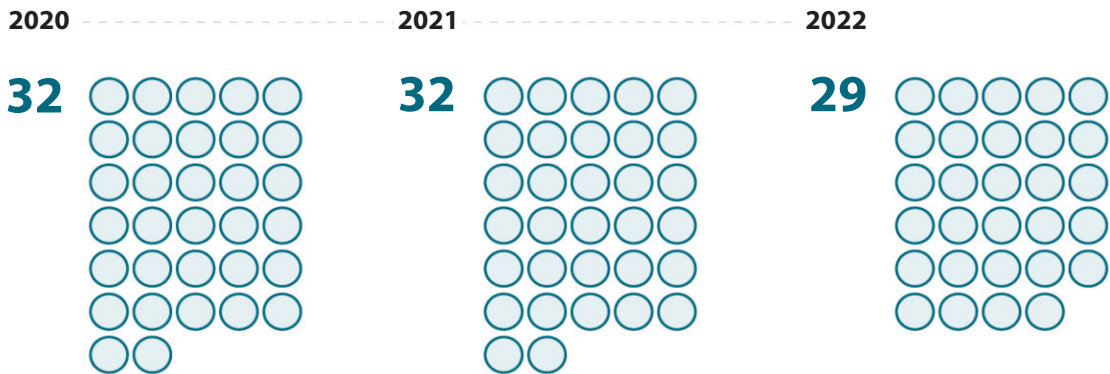
Taikome rinkinį **pagrindinių veiksmingumo rodiklių (PVR)**, leidžiančių informuoti vadovybę apie pažangą, padarytą siekiant strateginių tikslų, paremti sprendimų priėmimą ir teikti informaciją apie veiksmingumą instituciniams suinteresuotiesiems subjektams. Atnaujinome PVR, kad paremtume savo 2021–2025 m. strategiją. Taikant šį PVR rinkinį pateikiama išsami mūsų, kaip organizacijos, veiklos rezultatų, susijusių su mūsų darbo sklaida, poveikiu ir suvokimu, apžvalga. Šie rodikliai yra:

- paskelbtų ataskaitų skaičius (palyginti su planu);
- matomumas žiniasklaidoje;
- mūsų darbo poveikis ir suvokimas (suinteresuotųjų subjektų atsiliepimai);
- mūsų apsilankymai kitose institucijose, nacionaliniuose (regioniniuose) parlamentuose ir valstybių narių vyriausybėse, taip pat tarptautinė veikla;
- Audito Rūmų rekomendacijų įgyvendinimas.

2022 m. paskelbtos 29 ataskaitos

Paskelbėme **29 ataskaitas**, palyginti su 32 ataskaitomis 2021 m., t. y. 28 specialiąsias ataskaitas ir vieną apžvalgą.

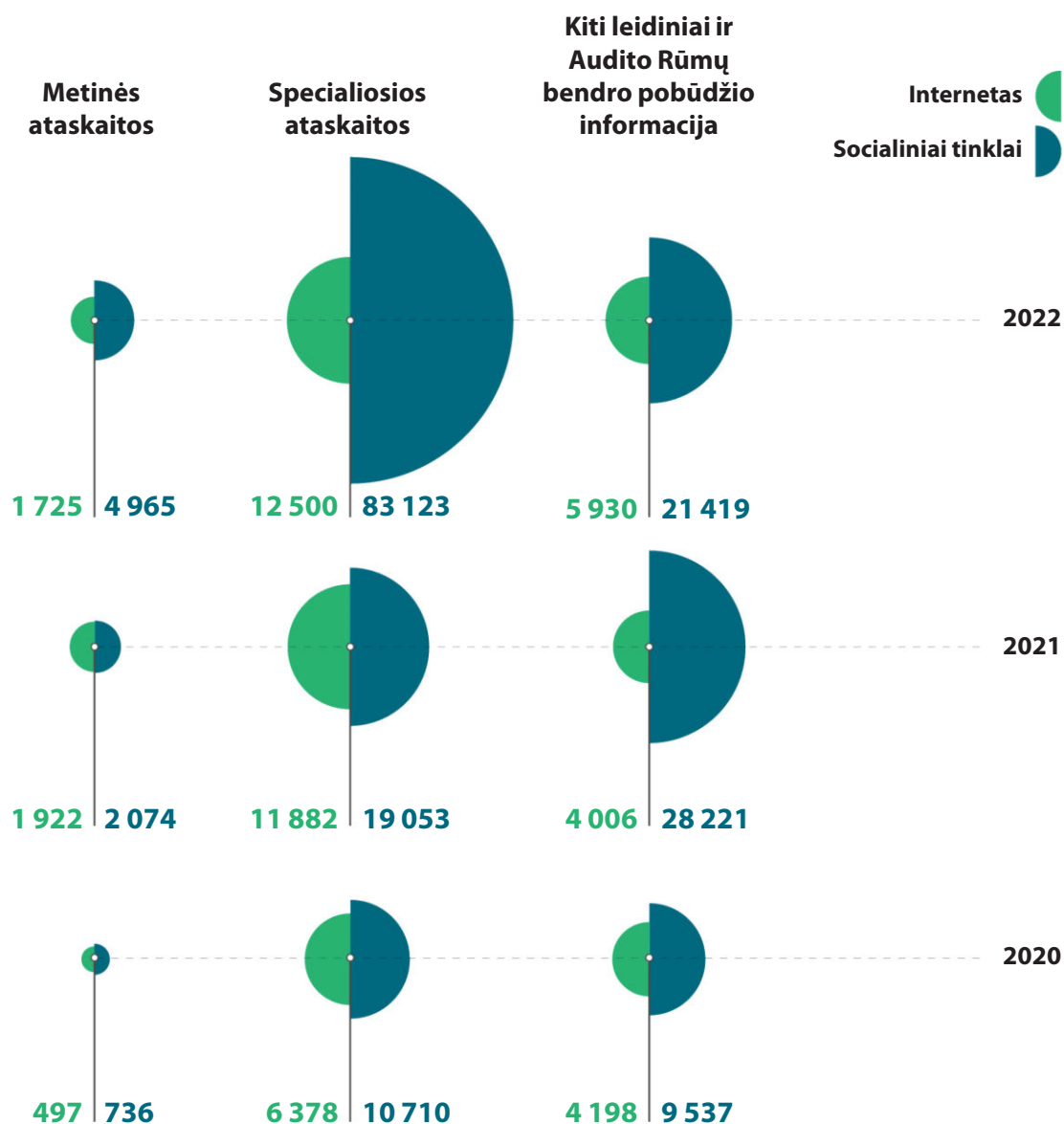

Matomumas žiniasklaidoje

2022 m. žymus nušvietimo žiniasklaidoje lygio padidėjimas

2022 m. užregistravome apie **130 000 internetinių straipsnių ir įrašų socialinėje žiniasklaidoje**, susijusių su mūsų audito ataskaitomis, kitais leidiniais arba apskritai su Audito Rūmais. Tai yra žymus nušvietimo lygio padidėjimas, palyginti su ankstesniais metais (2021 m. – 67 000; 2020 m. – 32 000).

Priklausomai nuo ataskaitos temos ir sudėtingumo, nušvietimas žiniasklaidoje gali labai skirtis. Žiniasklaidos domėjimuisi mūsų leidiniais taip pat gali turėti įtakos išorės veiksniai, pavyzdžiui, svarbus renginys ar politikos raida. Be to, susidarius nepaprastajai padėčiai, pavyzdžiui, kilus COVID-19 pandemijai arba Rusijos agresijos karui Ukrainoje, žiniasklaidos dėmesys ypač sutelkiamas į su krize susijusią medžiagą.

Bendravimas su spaudos atstovais

Nuo su COVID-19 susijusio izoliavimo pradžios reklamavome savo leidinius virtualiai, o tai suteikė mums galimybę sustiprinti ryšius su žurnalistais.

2022 m. paskelbėme **41 pranešimą spaudai** 24 ES kalbomis, taip pat informacinius pranešimus, kvietimus žiniasklaidai ir (parengtus naudoti) garso pranešimus tam tikromis kalbomis. Taip pat surengėme nemažai **interviu** su pagrindinėmis žiniasklaidos priemonėmis visoje Europoje, kurios apėmė radiją, televiziją ir rašytinę spaudą. Be to, **internetu surengėme 14 spaudos konferencijų** ir 9 papildomas metinei ataskaitai skirtas konkrečių šalių spaudos konferencijas. Iš viso mūsų spaudos konferencijos pritraukė 350 žurnalistų, kurių dauguma atstovauja pagrindinėms nacionalinėms žiniasklaidos priemonėms ES valstybėse narėse.

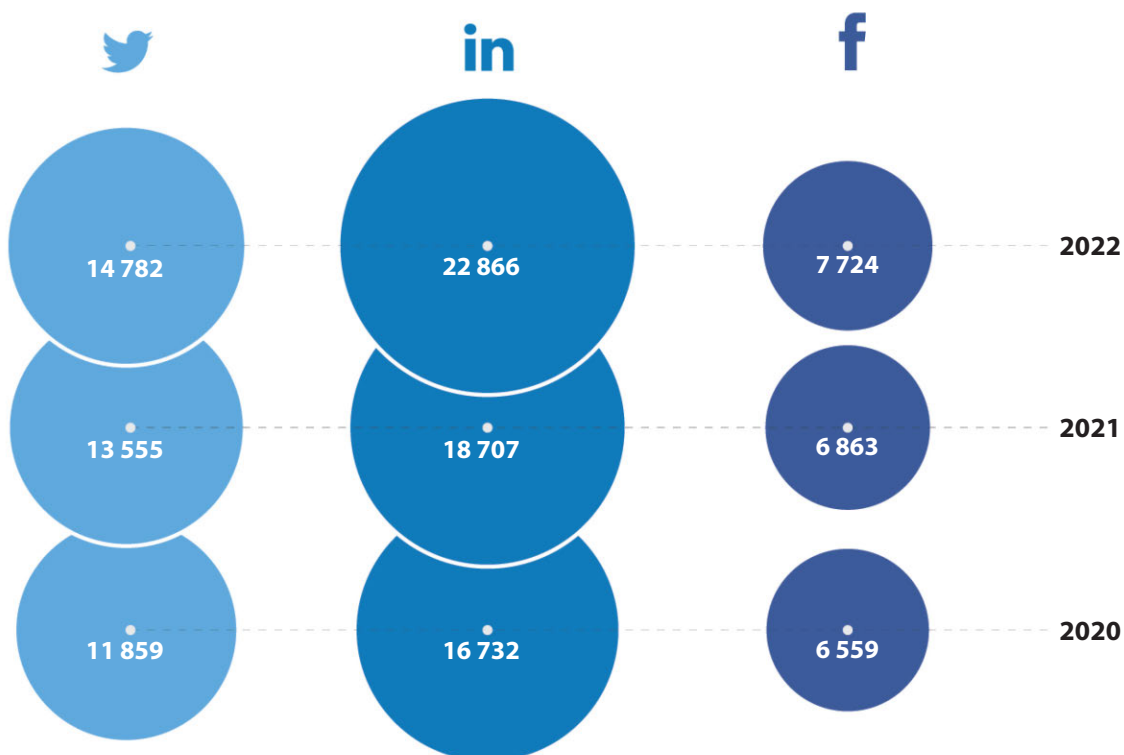
*Pusantro milijono apsilankymų
Audito Rūmų interneto svetainėje*

2022 m. apsilankymų mūsų interneto svetainėje skaičius siekė **daugiau kaip pusantro milijono**, o unikalių lankytojų skaičius – apie **600 000**.

*2022 m. sekėjų skaičius
socialiniuose tinkluose ir
toliau didėjo*

Iki 2022 m. pabaigos trys mūsų socialinių tinklų paskyros („Twitter“, „LinkedIn“, „Facebook“) buvo pritraukusios apie **45 000 sekėjų**, t. y. daugiau nei 2021 m. (39 000).

Mūsų darbo poveikis ir suvokimas

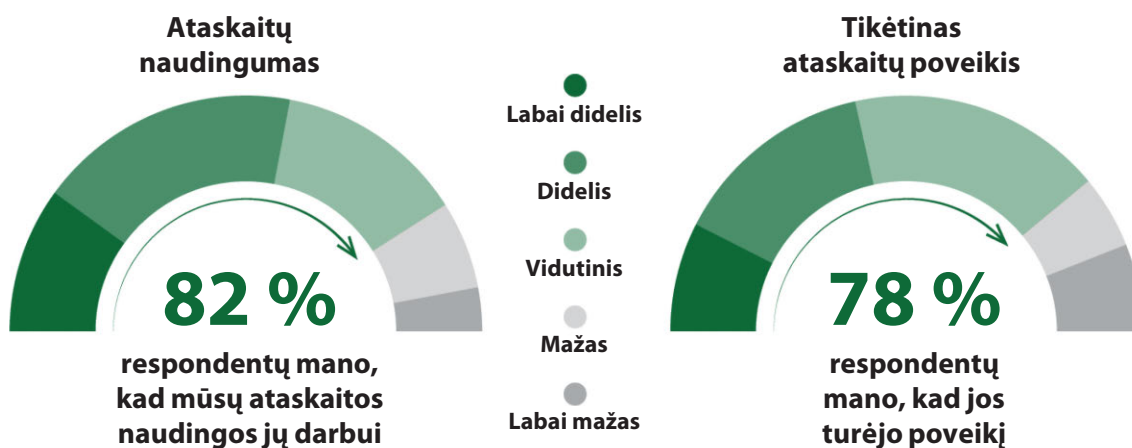

82 % mūsų apklausų respondentų mano, kad mūsų ataskaitos naudingos jų darbui

Tikėtiną savo darbo poveikį ir naudingumą vertiname taip, kaip jį suvokia mūsų ataskaitų skaitytojai Europos Parlamente, Taryboje, Komisijoje, ES agentūrose, valstybių narių nuolatinėse atstovybėse, valstybių narių agentūrose ir AAI, NVO, akademinėse bendruomenėse, žiniasklaidoje ir kaip tai daro kiti subjektai.

Nuo 2018 m. atliekame anonimines elektronines apklausas, kuriose prašome skaitytojų pateikti **kokybinių atsiliepimų apie atrinktas ataskaitas** ir bendrų pasiūlymų dėl mūsų darbo.

2022 m. **82 % beveik 450 respondentų** manė, kad mūsų ataskaitos naudingos jų darbui, o **78 %** – kad jos turėjo poveikį. Šie rezultatai panašūs į praėjusių metų rezultatus (2021 m. – atitinkamai 83 % ir 79 %).

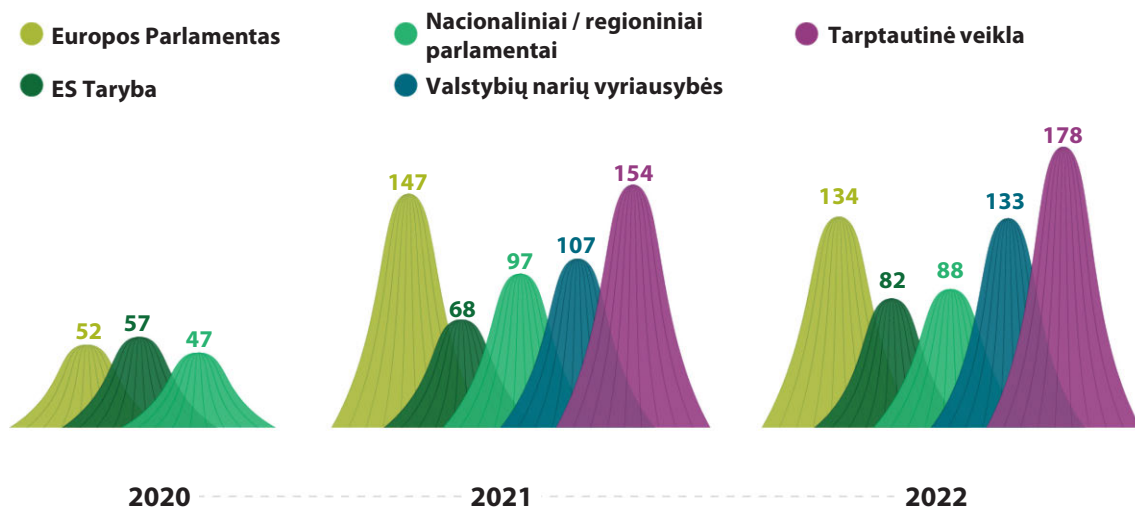
Mūsų apsilankymai kitose institucijose, nacionaliniuose (regioniniuose) parlamentuose ir valstybių narių vyriausybėse, taip pat tarptautinė veikla

Aukštas mūsų ryšių su suinteresuotaisiais subjektais lygis

Apskritai, 2022 m. mūsų ryšiai su Europos ir tarptautiniais suinteresuotaisiais subjektais vėl pasiekė aukštą lygį. **437 kartus** Europos Parlamento komitetuose, Tarybos parengiamuosiuose organuose, nacionaliniuose (regioniniuose) parlamentuose ir valstybių narių vyriausybėse pristatėme savo darbo rezultatus (2021 m.: 419).

Be to, **178 kartus dalyvavome tarptautinėje veikloje**. Ji apėmė tarptautinių viešojo audito organizacijų, visų pirma INTOSAI ir EUROSAI, veiklą, taip pat dvišalius renginius su kitomis AAI, konferencijas, susitikimus ir veiklą, skirtą platesnei auditorijai (2021 m.: 154).

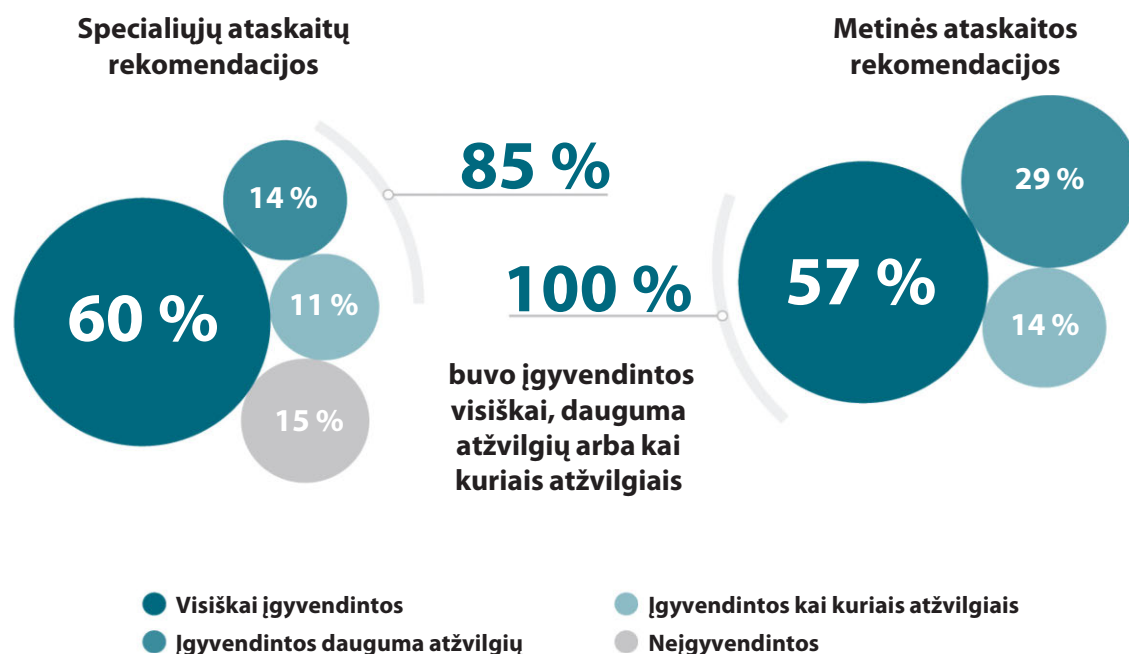
Audito Rūmų rekomendacijų įgyvendinimas

*Beveik visos mūsų
2018 m. rekomendacijos
buvo įgyvendintos*

Vertiname savo rekomendacijų įgyvendinimą remdamiesi **tolesne priežiūra, kurią vykdo mūsų auditoriai**. Dėl 2022 m. analizavome savo 2018 m. ataskaitose Komisijai ir kitoms institucijoms skirtas rekomendacijas.

Šia analize atskleista, kad visiškai, kai kuriais atžvilgiais ar dauguma atžvilgių į mūsų **2018 m. metinėje ataskaitoje** pateiktų **14 rekomendacijų** buvo atsižvelgta **100 %** ir į mūsų **2018 m. specialiosiose ataskaitose** pateiktų **325 rekomendacijų** – **85 %**.

Mūsų darbuotojai

Darbuotojų pasiskirstymas

2022 m. pabaigoje mūsų institucijoje buvo **873 nuolatinės ir laikinosios pareigybės** (853 ankstesniais metais). 20 papildomų pareigybių biudžeto valdymo institucija laikinai skyrė NGEU iniciatyvos auditui atlikti. 549 pareigybės buvo audito kolegijose, įskaitant 104 pareigybes narių kabinetuose.

Be to, metų pabaigoje pas mus dirbo **91 sutartininkas** ir **33 deleguotieji nacionaliniai ekspertai** (2021 m. – atitinkamai 92 ir 25).

Įdarbinimas

Mūsų įdarbinimo politika grindžiama bendraisiais ES institucijų principais ir įdarbinimo sąlygomis, o mūsų darbuotojai turi **labai įvairios akademinės ir profesinės patirties**.

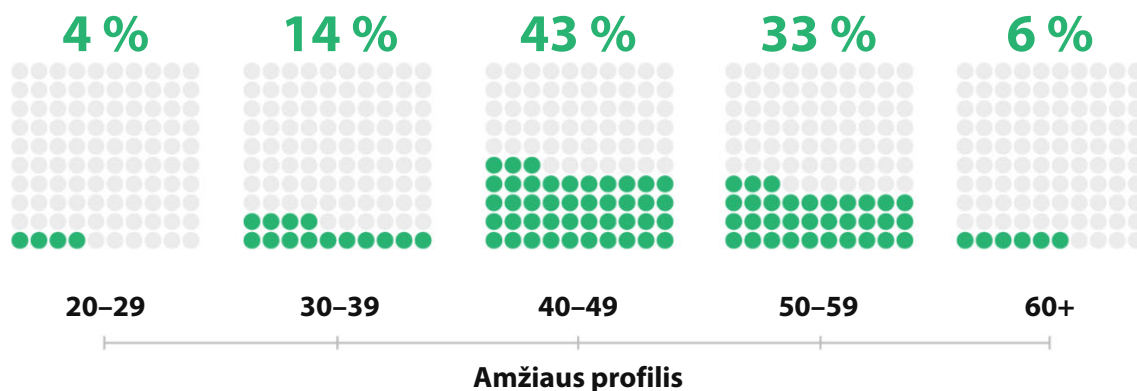
2022 m. įdarbinome **107 naujus darbuotojus** (2021 m.: 80 darbuotojų): 33 pareigūnus, 47 laikinuosius darbuotojus, 16 sutartininkų ir 11 deleguotųjų nacionalinių ekspertų.

Mūsų **ASPIRE programa** auditoriams buvo pradėta įgyvendinti 2017 m. ir yra skirta padėti naujai atvykusiems asmenims integruotis, suteikiant jiems galimybę įgyti patirties darbo vietoje atliekant įvairias audito užduotis, taip pat dalyvauti tiksliniuose mokymuose per pirmuosius trejus jų darbo metus.

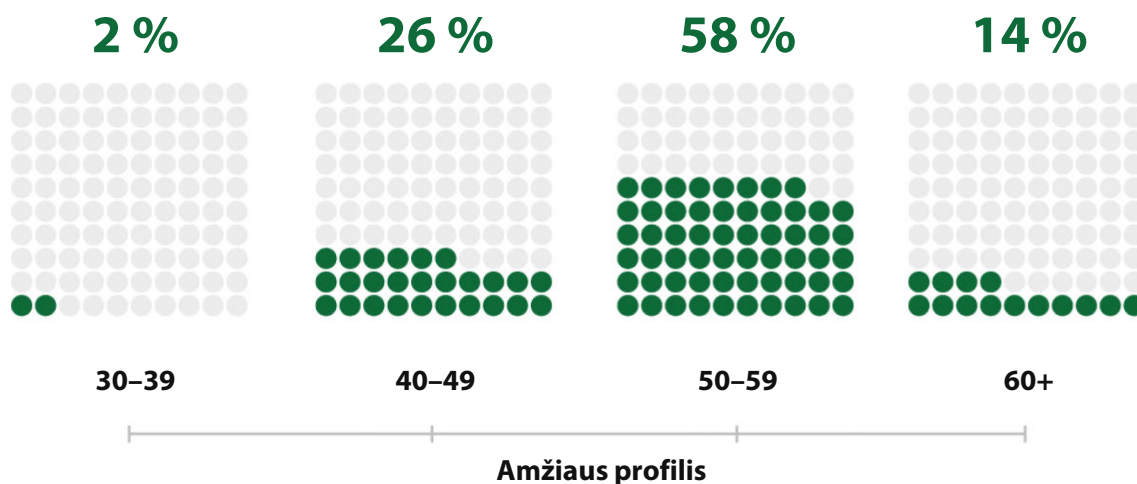
Be to, universiteto diplomą turintiems asmenims suteikėme **60** trijų – penkių mėnesių stažuotų (2021 m.: 56). 2022 m. mūsų stažuotojai kovo, gegužės ir spalio mėn. sesijose dirbo panašiu mišriu būdu, kaip ir kiti Audito Rūmų darbuotojai, derindami darbą vietoje ir nuotolinį darbą.

Amžiaus profilis

Trys ketvirtadaliai (76 %) mūsų aktyvios tarnybos darbuotojų 2022 m. pabaigoje buvo 40–59 m. amžiaus. Panašus rodiklis buvo ir 2021 m.

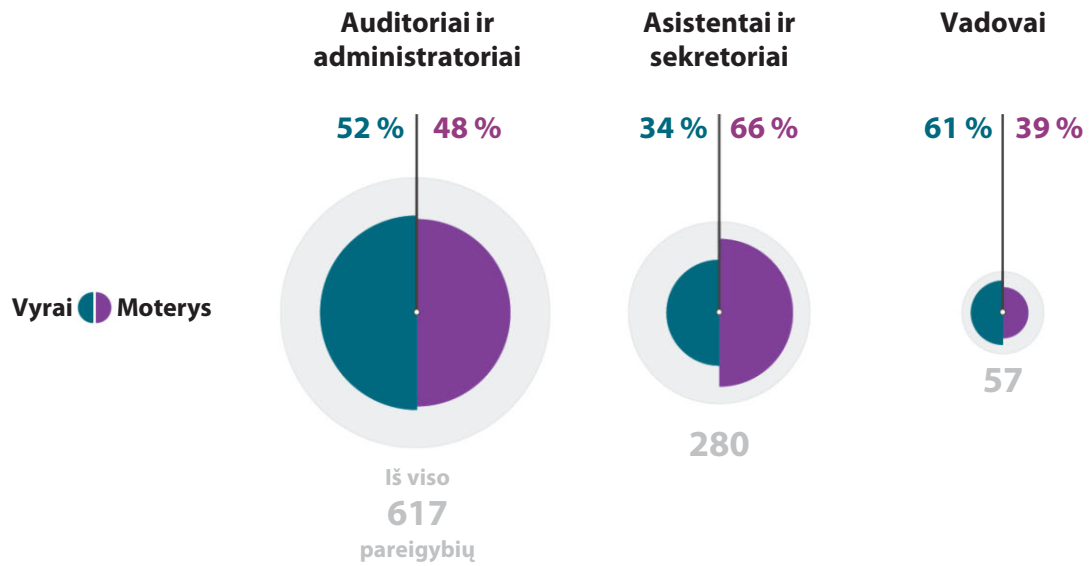

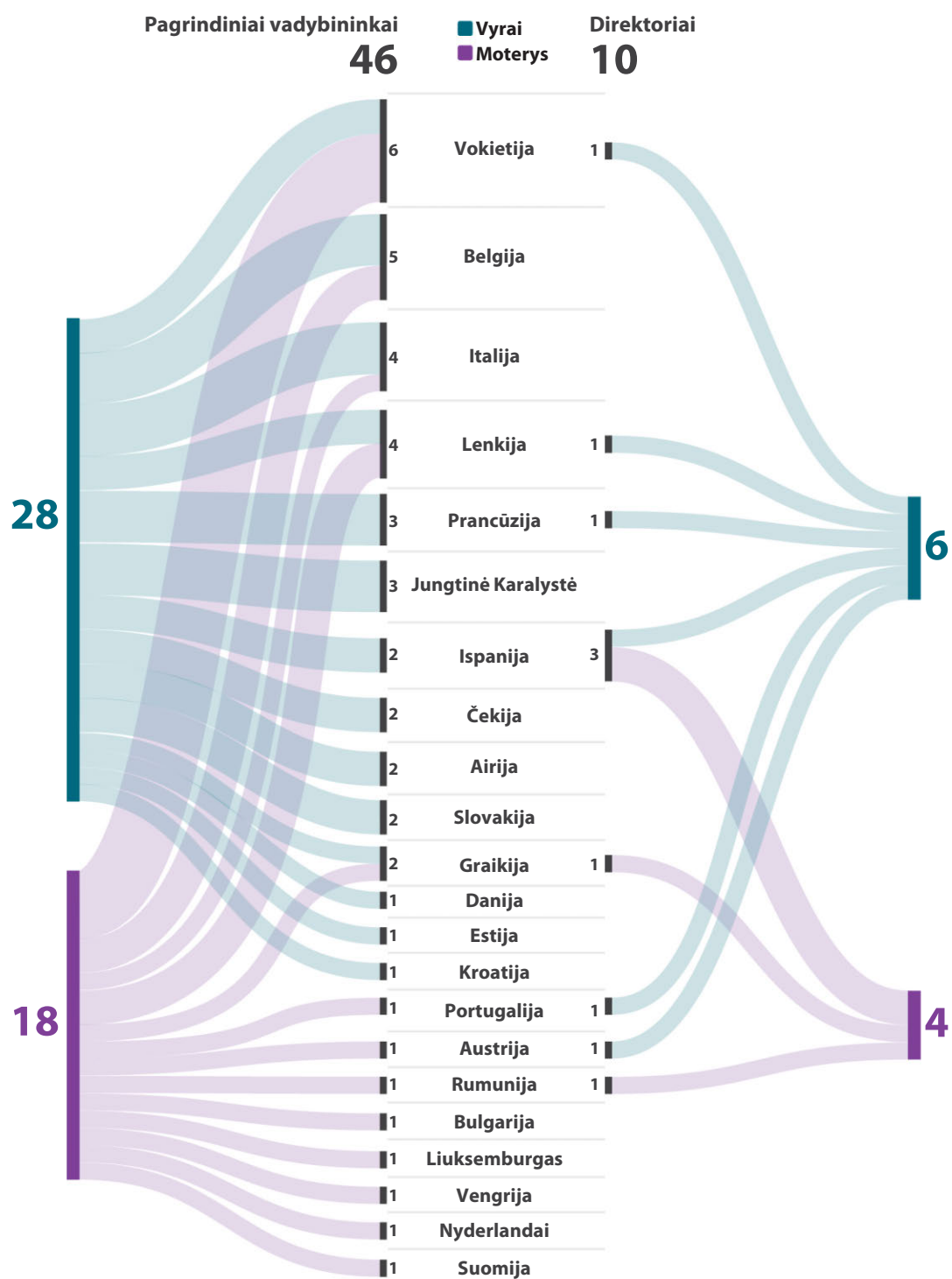
72 % mūsų vadovų yra vyresni nei 50 metų (2021 m.: 73 %). Tai reiškia, kad per artimiausius 5–10 metų jiems išeinant į pensiją vyks vadovybės atnaujinimas.

Vienodos galimybės

Apskritai įdarbiname **po lygiai moterų ir vyrų.**

Savo darbuotojams visais organizacijos lygmenimis esame įsipareigoję siūlyti **lygias karjeros galimybes**. Įdarbiname tiek pat moterų ir vyrų, o 2022 m. daugiau kaip trečdalis (39 %) mūsų direktorių ir pagrindinių vadybininkų buvo moterys (2021 m. – 36 %).

Audito Rūmų audito srities pagrindinių vadybininkų dalis pasiekė **41,4 %** (2021 m. – 37,5 %), t. y. viršytas 40 % 2027 m. tikslas. Laikydami Audito Rūmų [2021–2025 m. įvairovės ir įtraukties veiksmų plano](#), 2022 m. paskelbėme pirmąją metinę plėtros ir inovacijų ataskaitą (dėl 2021 m.). Taip pat pirmą kartą pradėjome Audito Rūmų pastatų prieinamumo auditą.

Be to, ir toliau esame įsipareigoję užtikrinti **geografinę pusiausvyrą savo valdymo lygmenyse**.

Etika

2022 m. Audito Rūmai atnaujino du svarbius savo **etikos sistemos** dokumentus: etikos gaires ir politiką, kuria siekiama užtikrinti pagarbią ir be priekabiavimo darbo vietą. Etikos gairės buvo atnaujintos po to, kai etikos sistemą įvertino išorės konsultantas, kuris pateikė keletą rekomendacijų.

Etikos komitetas aptaria įvairius etikos klausimus, kurie, jo nuomone, yra susiję su Audito Rūmų standartais ir reputacija, įskaitant Audito Rūmų narių išorės veiklos vertinimą. Jį sudaro trys nariai, kuriuos Audito Rūmai skiria remdamiesi pirmininko pasiūlymu trejų metų kadencijai (su galimybe ją pratęsti vieną kartą): du Audito Rūmų nariai ir vienas išorės narys, atrinkti atsižvelgiant į jų gebėjimus, patirtį ir profesinę kompetenciją.

Parama auditui

Audito metodika

AWARE

Mūsų vidaus skaitmeninėje platformoje **AWARE** (prieinama internetinė audito priemonė, angl. *Accessible Web-based Audit Resource*) aprašyta mūsų audito metodika ir gairės. Praeitais metais ją paskelbėme savo interneto [svetainėje](#). Taip visuomenei suteikiamas **vienas prieigos taškas** prie mūsų audito metodikos.

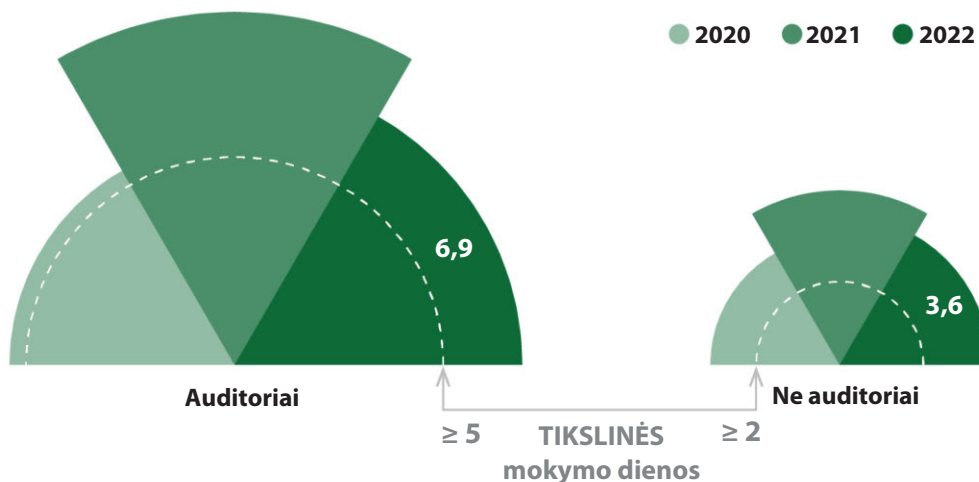
Profesinis mokymas

2022 m. viršyti profesinio mokymo tikslai

2022 m. ir vėl viršijome **profesinio mokymo tikslą**, t. y. penkių ne kalbų mokymo dienų per metus, skirtų auditoriams, tikslą, nustatytą pagal Tarptautinės buhalterijų federacijos rekomendacijas, ir dviejų dienų tikslą ne auditoriams.

Mūsų auditoriai vidutiniškai dalyvavo **6,9 ne kalbų mokymo dienos** (2021 m. – 8,5, 2020 m. – 5,4), iš kurių **5,0 dienos** buvo pagrindiniai (su auditu susiję) mokymai. Mūsų ne audito darbuotojai vidutiniškai dalyvavo **3,6 mokymo dienos** (2021 m. – 4,2 ir 2020 m. – 3,1). Kasmetinį abiejų rodiklių mažėjimą galima paaiškinti laipsnišku grįžimu į klasę ir (arba) kontaktinį mokymąsi, kuris suteikia geresnę mokymosi patirtį, tačiau jo pajėgumai iš esmės yra mažesni, palyginti su internetinėmis alternatyvomis.

Specialiai auditoriams pritaikyti mokymai

Nuolat stengdamiesi teikti įvairių mokymų pasiūlą, ypatingą dėmesį skyrėme **pagrindinės veiklos (su auditu susijusiam) mokymams**. Tai įgyvendinta keliais naujais kursais ir naujomis iniciatyvomis:

- **Su politikos sritimis susiję mokymai:** vienas iš pagrindinių 2022 m. prioritetų buvo bendradarbiaujant su mūsų audito kolegomis kaupti ir gilinti žinias apie mūsų audito sritis ir (arba) ES politikos sritis. Pagal šią iniciatyvą surengėme **12** sesijų.
- Nauja sritis, kuriai skyrėme daug dėmesio, buvo priemonė „**Next Generation EU**“ (**NGEU**), visų pirma **Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (EGADP)**. Mūsų pavyzdinė mokymo iniciatyva buvo dviejų dienų mokymo kursas apie EGADP, kurį rengiame bendradarbiaudami su Europos viešojo administravimo institutu. Surengėme šešis internetinius kursus, skirtus padėti dalyviams suprasti EGADP reglamento ir valstybių narių nacionalinių ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų įgyvendinimo subtilybes ir ypatumus.
- **Naujos mokymo programos užduočių vadovams ir dėl duomenų bei technologijų naudojimo atliekant auditą:** baigėme rengti užduočių vadovams skirtą kompetencijų sistemą, kuria remiantis buvo parengta speciali mokymo programa, grindžiama trimis pagrindinėmis kompetencijomis, kurias turėtų turėti užduočių vadovai: projektų valdymo, veiksmingos komunikacijos ir vadovavimo. Bendradarbiaudami su Audito Rūmų duomenų grupe, pradėjome kelti savo kolegų audito srityje kvalifikaciją, susijusią su duomenų ir technologijų naudojimu.

Naujai mišriai aplinkai skirti mokymai ir informuotumo apie juos didinimas

Nuo tada, kai 2022 m. balandžio mėn. įsigaliojo sprendimas dėl mišrios darbo tvarkos, surengėme mokymus darbuotojams ir vadovams, kaip dirbti naujoje hibridinėje realybėje. Birželio–spalio mėn. vykdyta **programa „Atgal į biurą“** apėmė įvairią veiklą, pavyzdžiui, mokymo kursus, pristatymus, praktinius seminarus ir nuotraukų konkursą. 2022 m. lapkričio mėn. buvo surengti privalomi kursai vadovams.

Tęsėme savo **patarėjų karjeros klausimais, mentorių, vidaus tarpininkų ir konfidencialių kontaktinių asmenų** mokymo programą ir pradėjome naują vidaus konsultuojamojo ugdymo atsparumo klausimais programą.

Vertimas

2022 m. išvertėme ir redagavome daugiau kaip **203 000 puslapių** (2021 m. – 227 003). Šis skaičius apima 21 133 puslapių užsakomųjų darbų. Vertėjai raštu taip pat dalyvavo mūsų audito veikloje, siūlydami **kalbinę pagalbą** audito vizity, internetinių ar mišrių susitikimų metu, taip pat **rengiant ataskaitas**. Be to, jie dalyvavo **komunikacijos veikloje**, teikė konsultacijas kalbos klausimais ir gerino kokybę, pritaikydami pranešimus tikslinei auditorijai, pavyzdžiui, juos priderindami prie atitinkamos kultūros.

Pirmą kartą nedelsdami išvertėme visus Audito Rūmų produktus į airių kalbą, todėl jie buvo paskelbti laiku.

Kibernetinis saugumas

*2022 m.: svarbūs metai
kibernetinio saugumo srityje*

Dėl COVID-19 krizės eksponentiškai padaugėjo **kibernetinių nusikaltimų ir valstybių remiamų kibernetinių išpuolių**. Audito Rūmų IT saugumo grupei labiau nei bet kada teko didelė našta užtikrinant mūsų IT paslaugų saugumą. To nebūtų buvę galima padaryti be vertingos Tarpinstitucinės kompiuterinių incidentų tyrimo tarnybos (CERT-EU) paramos.

Įgyvendinant **2022–2024 m. kibernetinio saugumo planą** jau įvykdyta arba vykdoma nemažai veiksmų. Be to, remiant CER-TEU, parengėme veiksmų gaires, kuriomis siekiama pereiti prie **nulinio pasitikėjimo saugumo modelio**, kuris yra vienas iš principų, kuriais grindžiamas kibernetinio saugumo planas. Pirmoji sistema, kuria įgyvendinama ši nauja paradigma, yra nauja nuotolinės prieigos platforma, kuri 2023 m. pirmąjį ketvirtį pakeis dabartinį VPN sprendimą.

2022 m. buvo surengtos kelios **duomenų viliojimo kampanijos**, įskaitant tarpinstituciniu lygmeniu vykdomą kampaniją. Kampanijos pavyko – pastebėjome, kad padaugėjo Audito Rūmų darbuotojų, kurie nustatė, kad tai yra duomenų viliojimo pranešimai, ir apie juos pranešė.

CERT-EU surengė specialią sesiją Audito Rūmų vyresniajai vadovybei, kad ją informuotų apie dabartinę grėsmių padėtį ir strateginius prioritetus, į kuriuos reikia atsižvelgti.

Per metus Generalinis sekretorius patvirtino naują IT sistemų registravimo ir audito politiką. Naująja politika siekiama patikinti mūsų naudotojus ir užtikrinti sistemos audito ir registravimo duomenų naudojimo skaidrumą, kartu užtikrinant mūsų sistemų saugumą.

Be to, Audito Rūmai aktyviai rengė naujas tarpinstitucines kibernetinio saugumo taisykles. Šiuo metu Audito Rūmai jau taiko daugelį jų nuostatų.

Pastatai

*Įtrauki, saugi ir aplinką
tausojanti darbo vieta*

Esame tvirtai įsitikinę, kad gera darbo vieta yra labai svarbi siekiant strateginių Audito Rūmų tikslų. Tiesioginis poveikis darbuotojų gerovei prisideda prie to, kad Audito Rūmai taptų patrauklia darbo vieta.

Mūsų vizija – suteikti tvarią darbo vietą, kurioje visiems darbuotojams būtų sukurta bendradarbiavimu pagrįsta, į gerovę orientuota, saugi, įtrauki ir aplinką tausojanti darbo aplinka.

Šiuo metu turime **tris pastatus** („K1“, „K2“ ir „K3“), kurie veikia kaip vienas integruotas techninis kompleksas. Taip pat nuomojamės biuro patalpas savo veiklos atkūrimo po ekstremaliųjų įvykių centrui Liuksemburge.

K1

K1 pastate, kuris atidarytas 1988 m., yra iki **310 darbuotojų** talpinantys kabinetai ir posėdžių salės.

2008 m. K1 pastatas buvo modernizuotas, kad atitiktų taikomus nacionalinius sveikatos, saugos ir aplinkosaugos reikalavimus. Kur buvo įmanoma, K1 pastato technologija buvo pritaikyta, suderinant ją su K2 ir K3 pastatų technologija.

K2

K2 pastatas atidarytas 2003 metais. Jame įrengti **kabinetai 241 darbuotojui**, posėdžių salės, konferencijų salė su vertimo žodžiu kabinomis, vaizdo konferencijų salės, kavinė ir nedidelės virtuvės.

K2 pastatas buvo renovuotas, siekiant optimizuoti darbo vietų organizavimą ir atnaujinti kai kuriuos techninius įrenginius, kad jie būtų daug efektyvesni aplinkos požiūriu.

K3

K3 pastatas atidarytas 2012 metais. Žemutiniame aukšte yra valgykla, kavinė ir mokymo kabinetai. Pastate taip pat yra **kabinetai 503 darbuotojams**, posėdžių salės ir IT centras. Pagal BREEAM, pasaulyje pirmaujantį tvarių pastatų vertinimo ir sertifikavimo metodą, K3 pastatas įvertintas kaip „labai geras“.

Audito Rūmų pastatai Liuksemburge, Kirchbergo plynaukštėje.

Aplinkosaugos vadyba

Mūsų, kaip ES institucijos, pareiga – taikyti patikimos aplinkosaugos vadybos principą visose mūsų veiklos srityse. Todėl esame įsipareigoję **nuolat mažinti savo veiklos poveikį aplinkai**. Kasmet stebime ir analizuojame su savo veikla susijusį išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį.

Audito Rūmai didžiuojasi savo Aplinkosaugos vadybos ir audito sistemos (EMAS) **sertifikatu**. Sėkmingai naudojame **EMAS atitinkančią aplinkosaugos vadybos sistemą**, taip pat visiškai atitinkame ISO 14001:2015 sertifikavimo reikalavimus.

EMAS išorės tikrinimo auditas atliktas 2022 m. spalio mėn. Rezultatai buvo sėkmingi, neatitikimų nenumatyta. Buvo nustatyta daug gerosios patirties pavyzdžių. Todėl buvo patvirtintas mūsų 2023–2025 m. EMAS sertifikavimas.

Energetikos krizės sprendimas

Audito Rūmai ims tolesnių veiksmų, kad 15 % sumažintų dujų suvartojimą, kaip siūloma praėjusių metų liepos mėn. Komisijos ir Tarybos plane „Išsaugoti dujas saugiai žiemai“. Audito Rūmai taip pat atsižvelgs į naujausią Liuksemburgo vyriausybės rekomendaciją apriboti viešųjų institucijų eksploatuojamų pastatų temperatūrą iki 20 °C.

2022 m. atliekant Audito Rūmų pastatų energijos vartojimo auditą, pasiūlyta įvairių energijos taupymo galimybių, todėl šiuo metu įgyvendinamas plataus užmojo energijos vartojimo mažinimo planas.

Išmetamo teršalų kiekio mažinimo iki 2030 m. gairės

2022 m. pradėjome įgyvendinti išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) kiekio mažinimo projektą. Jis grindžiamas trimis pagrindiniais veiksniais:

- mažinti mūsų pastatų poveikį aplinkai;
- patvirtinti aplinkai nekenksmingą judumą, atsižvelgiant į poreikį atlikti audito vizitus vietoje, nes tai yra esminis mūsų audito darbo veiksnys;
- didinti darbuotojų informuotumą ir pareiškumą.

Tvarumo ataskaitos

2022 m. rugsėjo mėn. Audito Rūmai priėmė pirmąją su 2021 m. susijusią [Audito Rūmų tvarumo ataskaitą](#). Pagrindinis įmonių atsakomybės tikslas – užtikrinti, kad organizacijos veikla darytų teigiamą poveikį visuomenei, aplinkai ir ekonomikai. Tai trys pagrindiniai ramsčiai, kuriais grindžiama įmonių atsakomybė arba tvarumas. Todėl tvarumas yra susijęs su organizacijos veiklos etika ir su tuo, kaip ji veikia ilguoju laikotarpiu perspektyviu būdu.

Tvarumas yra ne tik žalinimas. Tai taip pat susiję su ekonominiu poveikiu, etika ir valdymu, įstatymų ir reglamentų laikymusi ir, visų pirma, su žmonėmis. Audito Rūmuose manome, kad mūsų darbuotojai yra mūsų vertingiausias turtas, todėl įgyvendiname įvairias iniciatyvas ir vykdome veiksmus, kuriais siekiama optimizuoti darbuotojų gerovę.

Ataskaitoje apžvelgiamas mūsų operacijų ekonominis, aplinkosauginis ir socialinis poveikis audituojant, ar ES lėšomis remiamas tvarus ir integracinis augimas Europoje ir visame pasaulyje. Joje taip pat pateikiama informacija apie mūsų struktūros poveikį ir apie tai, kaip veikiame administraciniu požiūriu, kad galėtume vykdyti šią misiją.

Audito Rūmų tvarumo ataskaita taps metiniu Audito Rūmų rezultatu, kuris bus skelbiamas mūsų interneto svetainėje.

Mūsų atskaitomybė

Finansinė informacija

Mūsų institucija yra finansuojama pagal ES biudžeto **administracinių išlaidų** kategoriją.

2022 m. mūsų biudžetas sudarė apie **162,1 milijono eurų**.

Mūsų biudžetas sudaro apie **1,5 % visų ES administracinių išlaidų** (mažiau nei 0,1 % visų ES išlaidų).

2022 m. biudžeto vykdymas

2022 FINANSINIAI METAI	Galutiniai asignavimai	Įsipareigojimai	Panaudojimo % (įsipareigojimai / asignavimai)	Mokėjimai
1 antraštinė dalis. Su institucija susiję asmenys	(tūkstančiais eurų)			
10 – Institucijos nariai	11 590	11 084	96 %	10 630
12 – Pareigūnai ir laikinasis personalas	120 203	118 984	99 %	118 984
14 – Kitas personalas ir išorės paslaugos	9 089	9 055	99 %	8 783
162 – Komandiruotės	1 647	1 647	100 %	1 227
161 + 163 + 165 – Kitos su institucijai dirbančiais asmenimis susijusios išlaidos	2 752	2 564	93 %	2 156
Iš viso 1 antraštinėje dalyje	145 281	143 334	99 %	141 780
2 antraštinė dalis. Pastatai, kilnojamas turtas, įranga ir kitos veiklos išlaidos				
20 – Nekilnojamas turtas	4 908	4 905 ³	99 %	2 274
210 – ITT	8 879	8 879	100 %	5 617
212 + 214 + 216 – Kilnojamas turtas ir susijusios išlaidos	847	783	92 %	534
23 – Einamosios administracinės išlaidos	540	478	89 %	378
25 – Posėdžiai, konferencijos	381	185	48 %	138
27 – Informacija ir leidyba	1 305	1 145	88 %	834
Iš viso 2 antraštinėje dalyje	16 860	16 375	97 %	9 775
Iš viso Audito Rūmuose	162 141	159 709	99 %	151 555

³ Įskaitant perkėlimą pagal sprendimą.

2023 m. biudžetas

2023 m. biudžetas yra **9,7 % didesnis**, palyginti su 2022 m. biudžetu.

2022 FINANSINIAI METAI	2023	2022
1 antraštinė dalis. Su institucija susiję asmenys		(tūkstančiais eurų)
10 – Institucijos nariai	11 777	11 715
12 – Pareigūnai ir laikinasis personalas	131 876	120 838
14 – Kitas personalas ir išorės paslaugos	9 779	8 444
162 – Komandiruotės	2 453	2 452
161 + 163 + 165 – Kitos su institucijai dirbančiais asmenimis susijusios išlaidos	2 601	2 732
Iš viso 1 antraštinėje dalyje	158 486	146 181
2 antraštinė dalis. Pastatai, kilnojamas turtas, įranga ir kitos veiklos išlaidos		
20 – Nekilnojamas turtas	4 274	3 778
210 – ITT	8 452	8 228
212 + 214 + 216 – Kilnojamas turtas ir susijusios išlaidos	894	944
23 – Einamosios administracinės išlaidos	588	574
25 – Posėdžiai, konferencijos	580	675
27 – Informacija ir leidyba	1 786	1 761
Iš viso 2 antraštinėje dalyje	16 574	15 960
Iš viso Audito Rūmuose	175 060	162 141

Pastaba. Pateikti skaičiai susiję su pradiniu biudžetu.

Vidaus ir išorės auditas

Vidaus auditas

Mūsų **Vidaus audito tarnyba** (VAT) teikia nepriklausomą ir objektyvų patikinimą bei konsultacines paslaugas, skirtas pridėtinei vertei kurti ir Audito Rūmų veiklai gerinti. VAT Audito Rūmams padeda įgyvendinti savo strategiją ir tikslus, taikydama sistemingą ir disciplinuotą metodą, kad būtų įvertintas ir pagerintas Audito Rūmų valdymo, rizikos valdymo ir vidaus kontrolės veiksmingumas. VAT teikia ataskaitas **Vidaus audito komitetui**, kurį sudaro trys Audito Rūmų nariai ir vienas išorės ekspertas. Komitetas reguliariai stebi, kaip vykdomos įvairios užduotys, nustatytos VAT metinėje darbo programoje, ir užtikrina jos nepriklausomumą.

2022 m. VAT toliau tikslino Audito Rūmų rizikos valdymo politiką ir paskelbė ataskaitas dėl dviejų užduočių – IT valdymo ir įdarbinimo proceso. VAT taip pat užbaigė pagrindinį audito darbą, susijusį su dviem kitomis užduotimis – Audito Rūmų pastatų politikos – K2 renovacijos ir vertinimo ir paaukštinimo procesų, kurių ataskaitos bus paskelbtos 2023 m.

Apskritai, VAT atlikus savo darbą, **nenustatyta jokių trūkumų**, dėl kurių pobūdžio ar masto būtų suabejota bendru vidaus kontrolės sistemų, kurias deleguotasis leidimus suteikiantis pareigūnas įdiegė siekdamas užtikrinti mūsų 2022 m. finansinių operacijų teisėtumą ir tvarkingumą, patikimumu.

Išorės auditas

Mūsų metinių finansinių ataskaitų auditą atlieka **nepriklausomas išorės auditorius**. Tai svarbu, nes tai rodo, kad mes sau taikome tuos pačius skaidrumo ir atskaitomybės principus, kokius taikome savo audituojamiems subjektams.

2022 m. gegužės 5 d. mūsų išorės auditorius, ACG Auditing & Consulting Group S.r.l., paskelbė ataskaitą dėl mūsų 2021 finansinių metų finansinių ataskaitų, pateikdamas palankią nuomonę.

Mūsų išorės auditoriaus nuomonės (2022 finansiniai metai)

Dėl mūsų finansinių ataskaitų:

„Mūsų nuomone, **finansinės ataskaitos tikrai ir teisingai atspindi Audito Rūmų finansinę būklę 2021 m. gruodžio 31 d. ir tą dieną pasibaigusių finansinių metų operacijų rezultatus, pinigų srautus ir grynojo turto pokyčius**, atsižvelgiant į 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES ir panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1)“

Dėl mūsų išteklių panaudojimo ir kontrolės procedūrų:

„Remdamiesi šioje ataskaitoje apibūdintais darbo rezultatais, manome, kad **Audito Rūmai** visais reikšmingais aspektais atitiko pirmiau aprašytus **kriterijus**:

- Audito Rūmams skirti ištekliai buvo panaudoti taip, kaip buvo numatyta;
- įdiegtos kontrolės procedūros suteikia garantijas, kurios yra būtinos siekiant užtikrinti finansinių operacijų atitiktį galiojančioms taisyklėms ir teisės aktams.“

AUTORIŲ TEISĖS

© Europos Sąjunga, 2023 m.

Europos Audito Rūmų pakartotinio naudojimo politika nustatyta [Audito Rūmų sprendime Nr. 6–2019](#) dėl atvirųjų duomenų politikos ir pakartotinio dokumentų naudojimo.

Jeigu nenurodyta kitaip (pavyzdžiui, atskiruose pranešimuose dėl autorių teisių), ES priklausantis Audito Rūmų turinys yra licencijuojamas pagal [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\) licenciją](#). Todėl paprastai pakartotinis naudojimas yra leidžiamas, jeigu tai tinkamai pažymima ir nurodomi bet kokie padaryti pakeitimai. Asmenys, kurie pakartotinai naudoja Audito Rūmų turinį, neturi iškreipti pirminės prasmės ar minties. Audito Rūmai nėra atsakingi už bet kokius pakartotinio naudojimo padarinius.

Būtina gauti papildomą leidimą, jei tam tikrame turinyje vaizduojami privatūs asmenys, pavyzdžiui, Audito Rūmų darbuotojų nuotraukose, arba jame pateikiami trečiųjų asmenų kūriniai.

Gavus tokį leidimą, juo panaikinamas ir pakeičiamas pirmiau minėtas bendrasis leidimas ir jame aiškiai nurodomi bet kokie naudojimo apribojimai.

Šias nuotraukas pakartotinai naudoti leidžiama, jei nurodomas autorių teisių subjektas, šaltinis ir fotografų vardai ir pavardės (kai nurodyta):

20, 30, 31 (abi), 38 ir 39 puslapiai: © Europos Sąjunga, 2022 m.; šaltinis: Europos Audito Rūmai.

34 puslapis: © Europos Sąjunga, 2022 m.; šaltinis: Europos Parlamentas / Alexis Haulot.

61 puslapis: © GLOBAL VIEW SPRL – fotografas: Simon Schmitt. Pastatų architektai: Paul Noël (1988 m.) ir Jim Clemes (2004 ir 2013 m.).

Siekiant naudoti ar atgaminti turinį, kuris nepriklauso ES, gali reikėti prašyti leidimo tiesiogiai iš autorių teisių turėtojų:

12 puslapis (viršuje, kairėje): © depositphotos.com/ mrdoomits.

12 puslapis (viršuje, dešinėje): © depositphotos.com/ Xavier Lejeune.

12 puslapis (centre, kairėje): © depositphotos.com/ adriaticphoto.

12 puslapis (centre, viduryje): © depositphotos.com/ halfpoint.

12 puslapis (centre, dešinėje): © depositphotos.com/ fran11.

12 puslapis (apačioje): © stock.adobe.com/ denizbayram.

15 puslapis: © stock.adobe.com/ Weyo.

16 puslapis: © shutterstock.com/ jamesteohart.

17 puslapis: © Getty Images / Tonkovic.

18 puslapis: © stock.adobe.com/ Negro Elkha.

19 puslapis: © depositphotos.com/ Tashatuvango.

26 puslapis: © depositphotos.com.

26 puslapis: © shutterstock.com/ Billy Miaron.

Programinei įrangai ar dokumentams, kuriems taikomos pramoninės nuosavybės teisės, pavyzdžiui, patentams, prekių ženklams, registruotiems dizainams, logotipams ir pavadinimams, Audito Rūmų pakartotinio naudojimo politika netaikoma.

Europos Sąjungos institucijų europa.eu domeno svetainėse pateikiamos nuorodos į trečiųjų asmenų svetaines. Audito Rūmai jų nekontroliuoja, todėl raginame peržiūrėti jose pateiktą privatumo ir autorių teisių politiką.

Audito Rūmų logotipo naudojimas

Audito Rūmų logotipas negali būti naudojamas be išankstinio Audito Rūmų sutikimo.

EUROPOS
AUDITO
RŪMAI

Europos Sąjungos
leidinių biuras